

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR za rok 2020 r.

Ten dokument jest kopią w formacie pdf oficjalnego Roczego Skonsolidowanego Sprawozdania Grupy FAMUR za rok 2020, który został sporządzony w formacie xhtml

FAMUR S.A. | ul. Armii Krajowej 51 | 40-698 Katowice | t. +48 32 359 63 00 | f. +48 32 359 66 77 | famur@famur.com.pl | www.famur.com |
Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach VIII Wydział Gospodarczy KRS | KRS 000048716 | REGON 270641528 | NIP 634-012-62-46 |
Kapitał zakładowy 5 747 632,12 zł opłacony w całości

Spis treści

I.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY FAMUR	4
1.	Skonsolidowany rachunek zysków i strat Grupy FAMUR	4
2.	Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy FAMUR	5
3.	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy FAMUR	6
4.	Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy FAMUR	8
5.	Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy FAMUR	9
II.	ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE	10
1.	Informacje ogólne	10
2.	Skład Zarządu	10
3.	Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	10
4.	Szacunki i subiektywna ocena	10
5.	Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego	11
6.	Podstawy konsolidacji	12
7.	Istotne zasady (polityka) rachunkowości	12
8.	Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie	16
9.	Schemat Grupy Kapitałowej Famur na dzień 31.12.2020r.	18
10.	Wykaz jednostek objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2020r.	19
11.	Segmenty działalności oraz działalność zaniechana	20
12.	Przychody z umów z klientami	22
13.	Przychody z dzierżaw	24
14.	Koszty rodzajowe	25
15.	Zatrudnienie i koszty wynagrodzenia	25
16.	Pozostałe przychody i koszty operacyjne	26
17.	Przychody i koszty finansowe	27
18.	Podatek dochodowy	27
19.	Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego	29
20.	Zysk przypadający na jedną akcję	29
21.	Wartość firmy	31
22.	Pozostałe wartości niematerialne	33
23.	Rzeczowe aktywa trwałe	33
24.	Nieruchomości inwestycyjne	36
25.	Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	37
26.	Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	37
27.	Zapasy	38
28.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	38
29.	Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	39
30.	Inne obrotowe aktywa niefinansowe	40
31.	Środki pieniężne	40
32.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i związane z nimi zobowiązania	40
33.	Akcjonariusze spółki Famur SA	41
34.	Kapitał podstawowy	41
35.	Kapitał zapasowy i rezerwowy	42

36. Zyski zatrzymane	42
37. Dywidenda	42
38. Rezerwy	42
39. Zobowiązania finansowe	45
40. Zobowiązania leasingowe	47
41. Zobowiązania handlowe i pozostałe	49
42. Zobowiązania niefinansowe	49
43. Zabezpieczenia na majątku Grupy	50
44. Zobowiązania warunkowe	50
45. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym	50
46. Instrumenty Finansowe	51
47. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	53
48. Transakcje z podmiotami powiązanymi	57
49. Analiza wpływu pandemii COVID-19 na aktywa i zobowiązania Grupy	58
50. Utrata kontroli	59
51. Wynagrodzenie członków zarządu	60
52. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych	60
53. Zdarzenia po dniu bilansowym	60

Katowice, 29 marca 2020 r.

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY FAMUR

1. Skonsolidowany rachunek zysków i strat Grupy FAMUR

w milionach złotych z wyjątkiem zysku na jedną akcję	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Przychody ze sprzedaży	1 139	2 165
Koszt własny sprzedaży	752	1 565
Zysk brutto ze sprzedaży	387	600
Koszty sprzedaży	22	40
Koszty ogólnego zarządu	107	154
Pozostałe przychody operacyjne	79	59
Pozostałe koszty operacyjne	98	176
zysk z działalności operacyjnej	239	289
Zyski (straty) z tytułu odpisu na przewidywane straty kredytowe	4	-20
Przychody finansowe	38	35
Koszty finansowe	34	47
Zyski (straty) ujęte w przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną	14	136
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	-9	0
Odpis wartości firmy	0	60
Zysk przed opodatkowaniem	252	333
Podatek dochodowy	64	81
Zysk netto z działalności kontynuowanej	188	252
Działalność zaniechana	2	-3
Zysk netto, w tym przypadający:	190	249
akcjonariuszom podmiotu dominującego	185	245
akcjonariuszom niekontrolującym	5	4
Zysk na akcję		
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (w groszach)	0,33	0,44
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję zwykłą (w groszach)	0,33	0,44

2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy FAMUR

w milionach złotych	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Zysk netto	190	249
Inne całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-3	2
Różnice kursowe z przeliczenia	-16	6
Inne całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu do wyniku w kolejnych okresach sprawozdawczych:		
Zyski (straty) aktuarialne	2	-2
Razem inne całkowite dochody po opodatkowaniu	-17	6
Całkowite dochody ogółem	173	255
w tym przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego	168	251
w tym przypadające akcjonariuszom niekontrolującym	5	4

3. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy FAMUR

w milionach złotych	31.12.2020	31.12.2019
Aktywa trwałe	774	936
Wartość firmy	162	162
Pozostałe wartości niematerialne	23	36
Rzeczowe aktywa trwałe	441	598
Należności długoterminowe	2	5
Nieruchomości inwestycyjne	62	43
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych	37	13
Inne długoterminowe aktywa finansowe	8	8
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	39	71
Aktywa obrotowe	1 718	2 039
Aktywa obrotowe inne niż aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	1 655	1 940
Zapasy	229	303
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	520	1 020
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	5	4
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	2	11
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	899	602
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	63	99
Aktywa razem	2 492	2 975

w milionach złotych	31.12.2020	31.12.2019
Kapitał własny	1 682	1 511
Kapitał podstawowy	6	6
Pozostałe kapitały	910	756
Zyski zatrzymane	794	795
Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	1 710	1 557
Kapitał przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	-28	-46
Zobowiązania	810	1 464
Zobowiązania długoterminowe	468	526
Rezerwy długoterminowe	30	38
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1	3
Inne długoterminowe zobowiązania finansowe	437	482
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania długoterminowe	0	3
Zobowiązania krótkoterminowe	342	938
Zobowiązania krótkoterminowe inne niż zobowiązania wchodzące w skład grup przeznaczonych do sprzedaży, zaklasyfikowanych jako utrzymywane z przeznaczeniem do sprzedaży	330	921
Rezerwy bieżące	21	80
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	266	451
Zobowiązania dotyczące podatku bieżącego, krótkoterminowe	1	50
Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe	42	340
Zobowiązania wchodzące w skład grup przeznaczonych do sprzedaży, zaklasyfikowanych jako utrzymywane z przeznaczeniem do sprzedaży	12	17
Kapitały własne i zobowiązania	2 492	2 975

4. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Grupy FAMUR

	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom FAMUR S.A	Kapitał przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	Kapitał własny/razem
01.01.2020	6	756	795	1 557	-46	1 511
zysk netto	0	0	185	185	5	190
inne całkowite dochody	0	-19	2	-17	0	-17
całkowite dochody razem	0	-19	187	168	5	173
przeniesienie zysku na kapitał zapasowy i pozostałe	0	173	-173	0	0	0
utrata kontroli	0	0	0	0	0	0
wykup udziałów niekontrolujących	0	0	-15	-15	13	-2
dywidenda	0	0	0	0	0	0
zmiany kapitału w okresie	0	154	-1	153	18	171
31.12.2020	6	910	794	1 710	-28	1 682

	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom FAMUR S.A	Kapitał przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	Kapitał własny/razem
01.01.2019	6	902	716	1 624	-37	1 587
zysk netto	0	0	245	245	4	249
inne całkowite dochody	0	8	-2	6	0	6
całkowite dochody razem	0	8	243	251	4	255
przeniesienie zysku na kapitał zapasowy i pozostałe	0	-3	4	1	0	1
utrata kontroli	0	0	0	0	-27	-27
wykup udziałów niekontrolujących	0	0	-15	-15	14	-1
dywidenda	0	151	153	304	0	304
zmiany kapitału w okresie	0	-146	79	-67	-9	-76
31.12.2019	6	756	795	1 557	-46	1 511

5. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych Grupy FAMUR

w milionach złotych	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		
Zysk brutto	252	333
Korekty razem, w tym z tytułu	470	224
zapasów	46	61
należności z tytułu dostaw i usług	485	73
innych należności związanych z działalnością operacyjną	-51	13
zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-144	-30
innych zobowiązań związanych z działalnością operacyjną	-15	-20
umorzenia i amortyzacji	177	182
odpisu aktualizującego (odwrócenia odpisu) ujętego w wyniku finansowym	7	60
rezerw	-28	-22
różnic kursowych	-9	2
niepodzielonych zysków jednostek stowarzyszonych	-9	0
(zysk) strata ze sprzedaży aktywów trwałych	-25	-117
Inne korekty, w przypadku których skutkami pieniężnymi są przepływy pieniężne z działalności finansowej lub inwestycyjnej	19	15
inne korekty dokonywane w celu uzgodnienia zysku (straty)	-1	7
suma zysku brutto i korekt razem	722	557
Zapłacony podatek dochodowy (zwrot)	82	53
Przepływy z działalności operacyjnej	640	504
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Przepływy pieniężne powstające w związku z utratą kontroli nad jednostkami zależnymi	-19	182
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	35	26
Zakup rzeczowych aktywów trwałych	157	243
Zakup wartości niematerialnych	5	5
Środki pieniężne otrzymane ze spłat zaliczek oraz pożyczek udzielonych stronom trzecim	32	13
Dywidendy otrzymane	3	7
Odsetki otrzymane	0	1
Inne wpływy (wyptywy) środków pieniężnych	6	4
Przepływy z działalności inwestycyjnej	-105	-15
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z pożyczek, kredytów i obligacji	23	367
Spłaty pożyczek, kredytów i obligacji	244	206
Opłacenie zobowiązań z tytułu leasingu	5	23
Wypłacone dywidendy	0	305
Wypłacone odsetki	10	12
Inne wpływy (wyptywy) środków pieniężnych	0	-1
Przepływy z działalności finansowej	-236	-180
Zwiększenie (zmniejszenie) stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przed skutkami zmian kursów wymiany	299	309
Skutki zmian kursów wymiany, które dotyczą środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych	-2	-5
Zwiększenie (zmniejszenie) stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	297	304
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na początek okresu	602	298
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	899	602

II. ZASADY RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Nazwa: Grupa FAMUR Spółka Akcyjna

Państwo Rejestracji – Polska

Siedziba: Katowice 40 - 698, ul. Armii Krajowej 51. Polska

Adres zarejestrowanego biura jednostki - Katowice 40 - 698, ul. Armii Krajowej 51

Podstawowy przedmiot działalności: produkcja maszyn dla górnictwa, kopalnictwa i budownictwa (PKD 28.92 A)

Podstawowe miejsce prowadzenia działalności: Polska

Organ prowadzący rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach – Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego numer KRS 0000048716

Czas trwania jednostki: nieograniczony

Okres objęty sprawozdaniem finansowym: 01.01.2020r.– 31.12.2020r.

Jednostką dominującą dla FAMUR S.A. jest TDJ Equity I Sp. z o.o., a jednostką dominującą najwyższego szczebla jest TDJ S.A.

Zmiany w nazwie jednostki lub innych danych identyfikujących w okresie sprawozdawczym: brak.

Nazwa jednostki dominującej najwyższego szczebla grupy – TDJ S.A. jest jednostką najwyższego szczebla grupy.

2. Skład Zarządu

Na dzień 31.12.2020r. w skład Zarządu wchodzi:

Mirosław Bendzera	Prezes Zarządu
Beata Zawiszowska	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych
Dawid Gruszczyk	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Krajowej Underground
Tomasz Jakubowski	Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych Underground
Ireneusz Kazimierski	Wiceprezes Zarządu ds. Rozwoju Biznesu
Adam Toborek	Wiceprezes Zarządu ds. Sprzedaży Eksportowej Underground

3. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 29 marca 2021r.

4. Szacunki i subiektywna ocena

4.1. Szacunki

Sporządzenie sprawozdania finansowego wymaga od Zarządu Grupy dokonania szacunków. Zarząd weryfikuje przyjęte szacunki w oparciu o zmiany czynników branż pod uwagę przy ich dokonywaniu, nowe informacje lub doświadczenia z przeszłości.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku wystąpiła jedna z przesłanek zewnętrznych utraty wartości wymienionych w par. 12d MSR 36 Utrata wartości aktywów, tj. wartość bilansowa aktywów netto Grupy była wyższa od jej kapitalizacji rynkowej. W związku z powyższym, Grupa przeprowadziła test na utratę wartości, w którym przyjęto następujące założenia:

- roczny średni spadek przychodów ze sprzedaży o 4%
- roczna uśredniona rentowność operacyjna 11%
- stopa dyskonta 8,04%

Szacunki wartości odzyskiwalnej wynikające z testu wykazały, że nie jest konieczne dokonywanie odpisów na utratę wartości firmy i innych elementów majątku trwałego. Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów na wartość firmy. Analiza wrażliwości dla prawdopodobnych wartości zmiany stopy dyskonta oraz dla zmiany wzrostu sprzedaży również wykazuje brak konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy i elementów majątku trwałego.

4.2. Subiektywna ocena

W przypadku, gdy dana transakcja nie jest uregulowana w żadnym standardzie bądź interpretacji, Zarząd kierując się subiektywną oceną, określa i stosuje politykę rachunkowości, która zapewni, iż sprawozdanie finansowe będzie zawierać wiarygodne informacje prawidłowo, jasno i rzetelnie przedstawiające sytuację majątkową i finansową Grupy, wyniki jej działalności i przepływy pieniężne. Subiektywna ocena zostaje dokonana w taki sposób, aby sprawozdanie finansowe odzwierciedlało treść ekonomiczną transakcji, było obiektywne, sporządzone zgodnie z zasadą ostrożnej wyceny oraz kompletne we wszystkich istotnych aspektach.

4.3. Niepewność związana z rozliczeniami podatkowymi

Regulacje dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych oraz obciążeń związanych z ubezpieczeniami społecznymi podlegają częstym zmianom. Te częste zmiany powodują brak odpowiednich punktów odniesienia, niespójne interpretacje oraz nieliczne ustanowione precedensy, które mogłyby mieć zastosowanie. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych, zarówno pomiędzy organami państwowymi jak i organami państwowymi i przedsiębiorstwami.

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności (na przykład kwestie celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawnione są do nakładania kar i grzywien, a wszelkie dodatkowe zobowiązania podatkowe, wynikające z kontroli, muszą zostać zapłacone wraz z odsetkami. Te warunki powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest większe niż w krajach o bardziej dojrzałym systemie podatkowym.

W konsekwencji, kwoty prezentowane i ujawniane w sprawozdaniach finansowych mogą się zmienić w przyszłości w wyniku ostatecznej decyzji organu kontroli podatkowej.

5. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem nieruchomości inwestycyjnych oraz pochodnych instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego zidentyfikowano okoliczności wynikające z pandemii koronawirusa mogące mieć wpływ na kontynuowanie działalności przez Grupę. Zarząd przeanalizował sytuację w kontekście COVID-19 oraz w oparciu o rozpatrywane scenariusze, na chwilę obecną w obszarze płynności, finansowania i zabezpieczenia kontynuowania działalności operacyjnej nie identyfikuje ryzyka dla kontynuacji działalności w przewidywanej przyszłości, w tym z uwzględnieniem opisanych w nocie „zdarzenia po dniu bilansowym”.

Istotne zasady rachunkowości zostały przedstawione jako element poszczególnych not objaśniających do sprawozdania finansowego. Grupa stosowała zasady rachunkowości w sposób ciągły dla wszystkich prezentowanych okresów sprawozdawczych.

5.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez UE („MSSF UE”). Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w UE proces wprowadzania MSSF, MSSF mające zastosowanie do tego sprawozdania finansowego nie różnią się istotnie od MSSF UE.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”).

5.2. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało przedstawione w polskich złotych PLN, które są również walutą funkcjonalną jednostki dominującej. Dla każdej z jednostek zależnych ustalana jest indywidualnie waluta funkcjonalna i aktywa oraz zobowiązania danej jednostki są mierzone w tej walucie funkcjonalnej. Dla celów sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego w walucie prezentacji Grupy tj. w PLN.

Dane prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyrażone są w milionach złotych, chyba że zaznaczono inaczej.

6. Podstawy konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek zależnych. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej FAMUR sporządzono stosując metodę pełną.

Przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego jednostka dominująca łączy sprawozdania finansowe jednostki dominującej oraz jednostek zależnych poprzez zsumowanie poszczególnych pozycji aktywów, zobowiązań, kapitału własnego, przychodów oraz kosztów.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązаныmi objętymi konsolidacją podlegają włączeniom konsolidacyjnym.

W celu zapewnienia prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacji finansowych na temat grupy kapitałowej w taki sposób, jak gdyby stanowiła ona pojedynczą jednostkę gospodarczą, dokonuje się:

- wyłączenia wartości bilansowej inwestycji jednostki dominującej w każdej z jednostek zależnych oraz tej części kapitału własnego spółek zależnych, która odpowiada udziałowi jednostki dominującej,
- identyfikacji niekontrolującego udziału w zyskach i stratach skonsolidowanych jednostek zależnych za dany okres sprawozdawczy,
- identyfikacji niekontrolującego udziału w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto.

Udział niekontrolujący w aktywach netto obejmuje:

wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia.

7. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

7.1. Zastosowanie nowych i zmienionych standardów

Zasady (polityki) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu sprawozdania finansowego Spółki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku, z wyjątkiem zastosowania nowych lub zmienionych standardów oraz interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2020 roku i później.

Z dniem 1 stycznia 2020 roku weszły w życie następujące zmiany standardów:

- zmiany do MSSF 9, MSR 39 oraz MSSF 7 dotyczące konsekwencji jakie dla sprawozdawczości finansowej ma reforma wskaźnika referencyjnego stopy procentowej,
- zmiany do MSR 1 oraz MSR 8 dotyczące pojęcia „istotne” dla zwiększenia przydatności danych ujawnianych w informacjach dodatkowych do sprawozdań finansowych,
- zmiany do Odniesień do Założeń Konceptyjnych zawartych w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej,
- zmiany do MSSF 3 Połączenia jednostek – definicja przedsięwzięcia.
- od 1 czerwca 2020 r., po przyjęciu do stosowania przez Komisję Europejską w październiku 2020 r., zmiana w MSSF 16 Leasing: Ulgi związane z Covid-19. Zmiana została opublikowana w dniu 28 maja 2020 roku i ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 czerwca 2020 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Zmiana wprowadza w MSSF 16 uproszczenie, pozwalające nie ujmować modyfikacji umowy leasingu w przypadku, gdy nastąpiły np. zmiany w płatnościach związane z pandemią Covid-19.

Powyższe zmiany standardów nie miały istotnego wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe.

7.2. Zmiana prezentacji

Celem zwiększenia porównywalności i użyteczności informacji finansowych oraz w związku z wprowadzeniem na podstawie Dyrektywy 2004/109/WE (Transparency) Jednolitego Europejskiego Formatu Raportowania, Spółka dokonała zmian w prezentacji sprawozdań finansowych.

Poniższe tabele przedstawiają uzgodnienie między prezentacją sprawozdań finansowych w ostatnim zatwierdzonym rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31.12.2019 a danymi porównawczymi zaprezentowanymi w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Rachunek zysków i start

Przychody ze sprzedaży	2 165	A	Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	2 165	A
Koszt własny sprzedaży	1 565	B	Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	1 565	B
Zysk brutto ze sprzedaży	600		Zysk brutto ze sprzedaży	600	
Koszty sprzedaży	40	C	Koszty sprzedaży	40	C
Koszty ogólnego zarządu	154	D	Koszty ogólnego zarządu	154	D
Pozostałe przychody operacyjne	59	E	Zysk na sprzedaży	406	
Pozostałe koszty operacyjne	176	F1	Pozostałe przychody operacyjne	59	E
zysk z działalności operacyjnej	289		Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	1	
Zyski (straty) z tytułu odpisu na przewidywane straty kredytowe	-20	F2	Dotacje	1	
Przychody finansowe	35	G	Inne przychody operacyjne, w tym	57	
Koszty finansowe	47	H	<i>rozwiązane odpisy na przewidywane straty kredytowe</i>	0	
Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	136	I	Pozostałe koszty operacyjne	196	F1+F2
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	0		Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	74	
Odpis wartości firmy	60	J	Inne koszty operacyjne	122	
Zysk przed opodatkowaniem	333		Zysk z działalności operacyjnej	269	
Podatek dochodowy	81	K	Przychody finansowe	35	G
Zysk netto z działalności kontynuowanej	252		Dywidendy	0	
Działalność zaniechana	-3	L	Odsetki	22	
Zysk netto, w tym przypadający:	249		Zysk ze zbycia inwestycji	7	
akcjonariuszom podmiotu dominującego	245		Aktualizacja wartości inwestycji	0	
akcjonariuszom niekontrolującym	4		Inne	6	
			Koszty finansowe	47	H
			Odsetki	29	
			Aktualizacja wartości inwestycji	7	
			Inne	11	
			Zysk (strata) na sprzedaży całości lub części udziałów jednostek podporządkowanych	136	I
			Udział w zyskach (stratach) netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	60	J
			Zysk brutto	333	
			Podatek dochodowy	81	K
			Zysk netto z działalności kontynuowanej	252	
			Działalność zaniechana	-3	L
			Zysk netto, w tym przypadający	249	
			akcjonariuszom podmiotu dominującego	245	
			akcjonariuszom niekontrolującym	4	

Sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa trwałe	936		Aktywa trwałe	936	
Wartość firmy	162	B	Wartości niematerialne, w tym:	198	A
Pozostałe wartości niematerialne	36	A-B	- wartość firmy	162	B
Rzeczowe aktywa trwałe	598	C	Rzeczowe aktywa trwałe	598	C
Należności długoterminowe	5	F+J	Środki trwałe	564	D
Nieruchomości inwestycyjne	43	H	Środki trwałe w budowie	34	E
Inwestycje w jednostkach zależnych, wspólnych przedsiębiorstwach i jednostkach stowarzyszonych	13	I1	Należności długoterminowe	4	F
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	8	I2	Inwestycje długoterminowe	64	G
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	71	K	Nieruchomości	43	H
Aktywa obrotowe	2 039		Długoterminowe aktywa finansowe	21	I1 + I2
Zapasy	303	L	Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	1	J
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności krótkoterminowe	1 020	M-R+W	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	71	K
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4	R	Aktywa obrotowe	2 039	
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	11		Zapasy	303	L
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602	U	Należności krótkoterminowe	1012	M
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	99	Z	z tytułu leasingu finansowego	2	N
Aktywa razem	2 975		z tytułu dostaw i usług	966	O
			z tytułu podatków, w tym:	12	P
			z tytułu bieżącego podatku dochodowego	4	R
			pozostałe należności	32	S
			Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	11	T
			Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602	U
			Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe	12	W
			Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	99	Z
			Aktywa razem	2 975	

Kapitał własny	1		Kapitał własny	1 511	
	511				
Kapitał podstawowy	6	A	Kapitał zakładowy	6	A
Pozostałe kapitały	756	B+C+D+E	Kapitał zapasowy	643	B
Zyski zatrzymane	795	F	Kapitał z aktualizacji wyceny	3	C
Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	1		Pozostałe kapitały rezerwowe	114	D
Kapitał przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	557		Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-4	E
	-46		Zyski zatrzymane	795	F
Zobowiązania	1		Kapitał przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego	1557	
	464		Kapitały przypadający akcjonariuszom niekontrolującym	-46	
Zobowiązania długoterminowe	526		Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	1 447	
Rezerwy długoterminowe	38	I+L	Rezerwy na zobowiązania	121	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3	G	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3	G
Inne długoterminowe zobowiązania finansowe	482	N+O	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	43	H
Inne długoterminowe zobowiązania niefinansowe	3	P	długoterminowa	28	I
Zobowiązania krótkoterminowe	938		krótkoterminowa	15	J
Rezerwy bieżące	80	J+M	Pozostałe rezerwy	75	K
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	327	R+S+T-U+Z2	długoterminowe	10	L
Zobowiązania dotyczące podatku bieżącego, krótkoterminowe	50	U	krótkoterminowe	65	M
Inne krótkoterminowe zobowiązania finansowe	340	W+V	Zobowiązania długoterminowe	485	
Inne krótkoterminowe zobowiązania niefinansowe	124	X+Z1	Kredyty, pożyczki i obligacje	421	N
Zobowiązania wchodzące w skład grup przeznaczonych do sprzedaży, zaklasyfikowanych jako utrzymywane z przeznaczeniem do sprzedaży	17	Y	Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu	61	O
	2		Inne zobowiązania długoterminowe	3	P
Kapitały własne i Zobowiązania	975		Zobowiązania krótkoterminowe	811	
			Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	240	R
			Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	18	S
			Zobowiązania z tytułu podatków, w tym:	91	T
			Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	50	U
			Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu	8	W
			Krótkoterminowe kredyty, pożyczki i obligacje	332	V
			Inne	122	Z1+Z2
			Pozostałe zobowiązania (rozliczenia międzyokresowe)	30	X
			Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	17	Y
			Pasywa razem	2 975	

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych – z działalności operacyjnej

Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia		Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej - metoda pośrednia			
Zysk brutto	333	A	Zysk brutto	333	A
Korekty razem, w tym z tytułu	224		Korekty razem	171	
zapasów	61	B	Amortyzacja	182	E
należności z tytułu dostaw i usług	73	C1	Odpis wartości firmy	60	F
innych należności związanych z działalnością operacyjną	13	C2	(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	2	H
zobowiązań z tytułu dostaw i usług	-30	D1	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	15	J
innych zobowiązań związanych z działalnością operacyjną	-20	M+D2	(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-117	I
umorzenia i amortyzacji	182	E	Zmiana stanu rezerw	-22	G
odpisu aktualizującego (odwrócenia odpisu) ujętego w wyniku finansowym	60	F	Zmiana stanu zapasów	61	B
rezerw	-22	G	Zmiana stanu należności	86	C1+C2
różnic kursowych	2	H	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-28	D1+D2
niepodzielonych zysków jednostek stowarzyszonych	0		Podatek dochodowy zapłacony	-53	L
zysk (strata) ze sprzedaży aktywów trwałych	-117	I	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-22	M
Inne korekty, w przypadku których skutkami pieniężnymi są przepływy pieniężne z działalności finansowej lub inwestycyjnej	15	J	Inne korekty	7	K
inne korekty dokonywane w celu uzgodnienia zysku (straty)	7	K	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	504	
suma zysku brutto i korekt razem	557				
Zapłacony podatek dochodowy (zwrot)	53	L			
Przepływy z działalności operacyjnej	504				

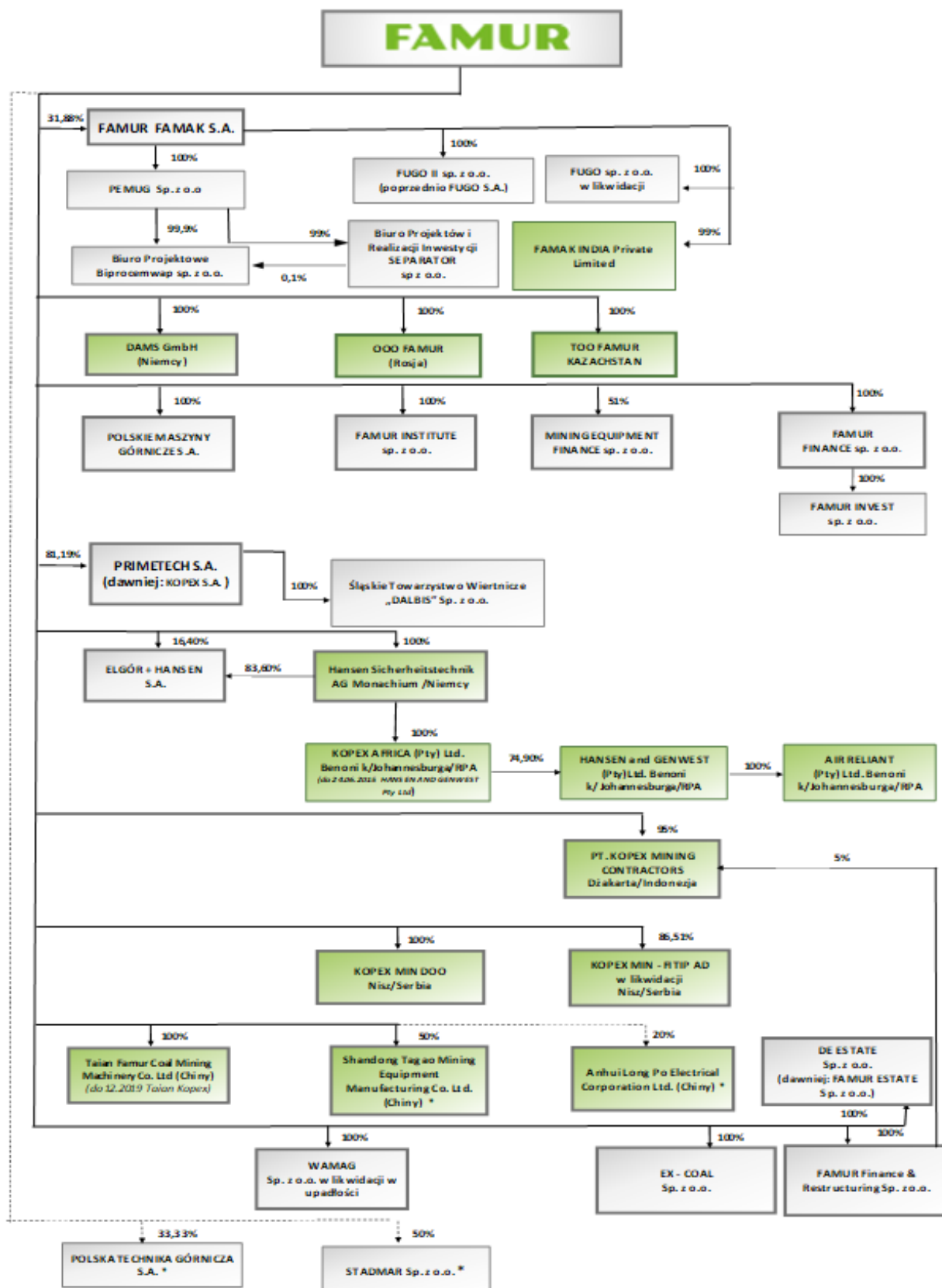
8. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, jednak nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe (opublikowano dnia 30 stycznia 2014 roku) – zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzania standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2016 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 10 i MSR 28: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowano dnia 11 września 2014 roku) – prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo - termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony;
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe (opublikowano dnia 18 maja 2017 roku) w tym Zmiany do MSSF 17 (opublikowano 25 czerwca 2020) - do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;
- Zmiany do MSR 1: Prezentacja sprawozdań finansowych – Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe oraz Podział zobowiązań na krótkoterminowe i długoterminowe – odroczenie daty wejścia w życie (opublikowano odpowiednio dnia 23 stycznia 2020 roku oraz 15 lipca 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2023 roku lub później;

- Zmiany do MSSF 3 Zmiany do odniesień do Założeń Konceptyjnych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
 - Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe: przychody osiągnięte przed oddaniem do użytkowania (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
 - Zmiany do MSR 37 Umowy rodzące obciążenia – koszty wypełnienia obowiązków umownych (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
 - Zmiany wynikające z przeglądu MSSF 2018-2020 (opublikowano dnia 14 maja 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2022 roku lub później;
 - Zmiany do MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe – odroczenie MSSF 9 (opublikowano dnia 25 czerwca 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później;
 - Zmiany do MSSF 9, MSR 39, MSSF 7, MSSF 4 i MSSF 16: Reforma wskaźników referencyjnych stóp procentowych – Faza 2 (opublikowano dnia 27 sierpnia 2020 roku) – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzone przez UE – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2021 roku lub później.
 - Zmiany w MSR 1 – Ujawnianie zasad (polityki) rachunkowości i MSR 8 – Definicja wartości szacunkowych. Zmiany w tych standardach zostały opublikowane w dniu 12 lutego 2021 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2023 roku lub później. Celem tych zmian jest położenie większego nacisku na ujawnianie istotnych zasad rachunkowości oraz doprecyzowanie charakteru różnic pomiędzy zmianami wartości szacunkowych a zmianami zasad (polityki) rachunkowości. Spółka stosuje zmienione standardy od 1 stycznia 2023r.
- Daty wejścia w życie są datami wynikającymi z treści standardów ogłoszonych przez Radę ds. Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej. Daty stosowania standardów w Unii Europejskiej mogą różnić się od dat stosowania wynikających z treści standardów i są ogłaszane w momencie zatwierdzenia do stosowania przez Unię Europejską.
- W niniejszym sprawozdaniu finansowym Spółka nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie oraz nie stosuje standardów opublikowanych przez radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a niezatwierdzonych przez Unię Europejską.
- Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji Zarząd nie zakończył jeszcze prac nad oceną wpływu wprowadzenia pozostałych standardów oraz interpretacji na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. Niemniej, w ocenie Zarządu, wyżej wymienione zmiany standardów nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Grupy.

9. Schemat Grupy Kapitałowej Famur na dzień 31.12.2020r.

10. Wykaz jednostek objętych konsolidacją na dzień 31 grudnia 2020r.

nazwa jednostki	metoda konsolidacji
Famur SA	pełna
Primetech SA	pełna
Polskie Maszyny Górnicze SA	pełna
Famur Invest sp.z o.o.	pełna
Famur Finance sp. z o.o.	pełna
Famur Finance and Restructuring sp. z o.o.	pełna
Elgór + Hansen sp. z o.o.	pełna
Śląskie Towarzystwo Wiertnicze DALBIS sp. z o.o.	pełna
DE Estate sp. z o.o.	pełna
RELT sp. z o.o.*	pełna
EX-COAL sp. z o.o.	pełna
K-Construction sp. z o.o.*	pełna
OOO Famur (Rosja)	pełna
TOO Famur (Kazachstan)	pełna
Taian Famur Coal Mining Equipment Service Co. Lts (Chiny)	pełna
Hansen Sicherheitstechnik AG (Niemcy)	pełna
Kopex Africa (Pty) Ltd (RPA)	pełna
Hansen and Genwest (Pty) Ltd (RPA)	pełna
Air Reliant (Pty) Ltd (RPA)	pełna
Kopex MIN LIV (Serbia) *	pełna
Kopex MIN (Serbia)	pełna
PT Kopex Mining Contractors (Indonezja)	pełna
Mining Equipment Finance sp. z o.o.**	praw własności
Famak SA (dawniej Famur Famak SA)*	praw własności
Pemug sp. z o.o.*	praw własności
Fugo sp. z o.o.*	praw własności
Fugo II sp. z o.o.*	praw własności
Biuro Projektów I Realizacji Inwestycji Separator sp. z o.o.*	praw własności
Biprocemwap sp. z o.o.*	praw własności
SKW Biuro Projektowo - Techniczne sp. z o.o.*	praw własności

* - zmiany w Grupie mające wpływ na konsolidację:

Spółka K-Construction, została sprzedana poza grupę w dniu 20 marca 2020 roku, dane finansowe spółki uwzględnione w konsolidacji obejmują rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres, w którym spółka znajdowała się w strukturach Grupy Famur.

Spółka Kopex MIN LIV z Serbii, została sprzedana poza grupę w dniu 9 września 2020 roku, dane finansowe spółki uwzględnione w konsolidacji obejmują rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres, w którym spółka znajdowała się w strukturach Grupy Famur.

Spółka Relt, została sprzedana poza grupę w dniu 8 grudnia 2020 roku, dane finansowe spółki uwzględnione w konsolidacji obejmują rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres, w którym spółka znajdowała się w strukturach Grupy Famur.

W dniu 25 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy dokonał powyższej rejestracji obniżenia i podwyższenia kapitału zakładowego spółki FAMAK (danej Famur Famak). Wskutek powyższego udział FAMUR SA w akcjonariacie FAMAK spadł do 31,88%. i FAMUR S.A. przestała być podmiotem dominującym wobec FAMAK S.A. ((danej Famur Famak SA), będącą pomiotem dominującym całej Grupy FAMAK, w tym spółek: Pemug sp. z o.o., Fugo sp. z o.o.,

Fugo II sp. z o.o., Biuro Projektów I Realizacji Inwestycji Separator sp. z o.o., Biprocemwap sp. z o.o., SKW Biuro Projektowo - Techniczne sp. z o.o.. Grupa FAMAK S.A. (danej Famur Famak SA)) od dnia rejestracji stała się podmiotem stowarzyszonym i od tego czasu jest konsolidowana metoda praw własności.

Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 06 sierpnia 2020 roku dokonał wpisu przekształcenia spółki FUGO S.A. z siedzibą w Kluczborku w spółkę FUGO II sp. z o.o. z siedzibą w Kluczborku.

W dniu 30 listopada 2020 roku Sąd Rejonowy w Opolu, Wydział VIII Gospodarczy KRS, dokonał wpisu połączenia spółek FAMAK S.A. (dawniej Famur Famak S.A.) (Spółka Przejmująca - zmiana nazwy dopiero w 2021 r.) ze spółką SKW Biuro Projektowo - Techniczne sp. z o.o. (Spółka Przejmowana).

** - spółka stowarzyszona

11. Segmenty działalności oraz działalność zaniechana

11.1. Segmenty branżowe

Do końca 2019 roku Grupa raportowała cztery segmenty działalności:

- Underground, który obejmował produkcję i świadczenie usług związanych z produktami wchodzące w skład kompleksu ścianowego, kombajny chodnikowe, środki transportu podziemnego, przenośniki taśmowe oraz wyposażenie uzupełniające
- Surface, który obejmował produkcję i świadczenie usług w zakresie urządzeń przeladunkowych i dźwignic oraz świadczenie usług projektowych, budowlanych i konstrukcyjnych, w zakresie szeroko rozumianego przemysłu górniczego
- Elektryka, który obejmował obszary projektowania oraz produkcji aparatury elektrycznej zasilającej oraz łączeniowej do maszyn stosowanych w górnictwie, podzespołów elektronicznych, projektowanie i wdrażanie rozwiązań informatycznych, realizację przemysłowych systemów automatyki, opracowanie projektów technicznych systemów i urządzeń oraz integrację systemów zasilania i automatyki
- Usługi Górnicze, który obejmował usługi projektowe oraz wykonawcze budownictwa górniczego, a także usługi wiertnicze, w tym wiercenia powierzchniowe oraz wiercenia podziemne.

Sprzedaż w maju 2019 roku spółki Przedsiębiorstwo Budowy Szybów S.A. („PBSz”) poza Grupę FAMUR oraz utrata kontroli nad spółką FAMUR FAMAK S.A. (dawniej Famur Famak S.A.) wraz z jej spółkami zależnymi („Grupa FAMAK”) w lutym 2020 roku sprawiły, że segmenty przestały być istotne z punktu widzenia Grupy FAMUR. W wyniku sprzedaży PBSz udział przychodów segmentu Usług Górniczych w całości przychodów Grupy już w II półroczu 2019 roku spadł poniżej 2%, względem 12% uzyskanych w I półroczu 2019 roku i 13% w całym roku 2018. Utrata kontroli nad Grupą FAMAK, tworzącej segment Surface powoduje brak ujęcia przychodów i kosztów operacyjnych Grupy FAMAK w wynikach operacyjnych Grupy FAMUR począwszy od marca 2020 roku. Udział przychodów segmentu Elektryka w przychodach skonsolidowanych Grupy w roku 2019 wyniósł 7%. Jednocześnie istotna większość przychodów segmentu Elektryka jest zrealizował w związku z umowami zawartymi z kontrahentami przez segment Underground. Powyższe zmiany kapitałowe oraz istotne powiązanie przychodów segmentu Elektryka z segmentem Underground znacząco zmieniły proces podejmowania decyzji o alokacji zasobów, opierając go na skonsolidowanych wynikach operacyjnych. Ze względu na powyższe, od 2020 roku Grupa raportuje jeden segment operacyjny.

Działalność Grupy nie ma charakteru sezonowego.

11.2. Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi działalność na terenie Polski, Rosji, Unii Europejskiej i państw pozostałych.

W tabeli poniżej zaprezentowano informacje dotyczące rynków zbytu Grupy, niezależnie od kraju pochodzenia sprzedawanych produktów lub usług.

Przychody ze sprzedaży	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Polska	758	1 359
Rosja i WNP	261	524
Unia Europejska	39	146
Pozostałe kraje europejskie	3	9
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	78	127
Razem	1 139	2 165
Eksport razem	381	806
Kraj	758	1 359

11.3. Informacje na temat głównych klientów

W 2020 roku przychody z tytułu sprzedaży do dwóch klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10%. Klienci nie są powiązani z Grupą. Poziom przychodów dla tych klientów był następujący:

PGG S.A.: 342 mln zł

JSW S.A.: 195 mln zł

W 2019 roku przychody z tytułu sprzedaży do trzech klientów przekroczyły dla każdego z nich pojedynczo poziom 10%. Klienci nie są powiązani z Grupą. Poziom przychodów dla tych klientów był następujący:

PGG S.A.: 522 mln zł

JSW S.A.: 452 mln zł

OOO POLSKIE MASZYNY (Rosja): 247 mln zł

11.4. Działalność zaniechana

W Grupie Famur zidentyfikowano działalność zaniechaną. Grupa zaniechała działalność po przez swoje spółki zależne na rynkach: serbskim, indonezyjskim oraz zaniechała działalności produkcyjnej dla rynku budowlanego.

Rachunek Zysków i Strat

Działalność zaniechana	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	10	41
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	9	33
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	1	8
Koszty sprzedaży	0	2
Koszty ogólnego zarządu	4	9
Zysk (strata) na sprzedaży	-3	-3
Pozostałe przychody operacyjne	6	5
Pozostałe koszty operacyjne	0	8
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	3	-6
Przychody finansowe	0	2
Koszty finansowe	1	0
Zysk (strata) brutto	2	-4
Podatek dochodowy	0	-1
Zysk netto	2	-3

Sprawozdanie z Przepływów Pieniężnych

Działalność zaniechana	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Przepływy z działalności operacyjne	-2	-9
Przepływy z działalności inwestycyjnej	2	9
Przepływy z działalności finansowej	0	0
Przepływy pieniężne z działalności zaniechanej, razem	0	0

12. Przychody z umów z klientami

12.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zgodnie z MSSF 15 przychody ujmuje się w kwocie wynagrodzenia, które – zgodnie z oczekiwaniem jednostki – przysługuje jej w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług klientowi.

Grupa prowadzi działalność w obszarze produkcji i sprzedaży maszyn.

Sprzedaż towarów

Jeżeli umowa zawiera tylko jedno zobowiązanie do wykonania świadczenia – sprzedaż towaru, przychód jest rozpoznawany w określonym momencie, tj. gdy klient uzyska kontrolę nad towarem (co do zasady w momencie dostawy).

- Wynagrodzenie zmienne

Niektóre umowy z klientami zawierają kwoty zmienne wynagrodzenia w związku z udzielaniem upustów, rabatów, nakładaniem kar. Zgodnie z MSSF 15, jeśli wynagrodzenie określone w umowie obejmuje kwotę zmienną, jednostka oszacowuje kwotę wynagrodzenia, do którego będzie uprawniona w zamian za przekazanie przyrzeczonych dóbr lub usług na rzecz klienta i zalicza do ceny transakcyjnej część lub całość kwoty wynagrodzenia zmiennego wyłącznie w takim zakresie, w jakim istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że nie nastąpi odwrócenie znaczącej części kwoty wcześniej

ujętych skumulowanych przychodów w momencie, kiedy ustanie niepewność co do wysokości wynagrodzenia zmiennego.

- Gwarancje

Grupa udziela gwarancji na sprzedawane towary. Zazwyczaj gwarancje stanowią zapewnienie klienta, że dany produkt jest zgodny z ustaloną przez strony specyfikacją i nie stanowią dodatkowej usługi. W konsekwencji, większość istniejących gwarancji jest ujmowana zgodnie z MSR 37 Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe. Niemniej jednak, niektóre niestandardowe umowy z klientami zawierają gwarancje rozszerzone. Zgodnie z MSSF 15 taka gwarancja stanowi oddzielną usługę – ujmowaną jako zobowiązanie do wykonania świadczenia, do której przypisuje się część ceny transakcyjnej.

Sprzedaż pakietu dóbr i usług lub pakietu kilku usług, świadczonych w różnym okresie

Zgodnie z MSSF 15, cenę transakcyjną przypisuje się do każdego zobowiązania do wykonania świadczenia na podstawie proporcjonalnej indywidualnej ceny sprzedaży.

Umowy z klientami, zawierane przez Grupę są konstruowane w oparciu o fakt, iż jej przedmiot jest dostosowywany do indywidualnego zapotrzebowania zamawiającego, a także ma charakter nieodwołalny. W konsekwencji Grupa przenosi kontrolę i tym samym spełnia zobowiązanie do wykonania świadczenia w miarę upływu czasu. A zatem zgodnie z MSSF 15, Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży usług w miarę upływu czasu mierząc stopień całkowitego spełnienia tego zobowiązania do wykonania świadczenia stosując metodę stopnia zaawansowania. Stopień zaawansowania realizacji umowy mierzony jest jako proporcja kosztów poniesionych do dnia bilansowego w stosunku do szacowanych kosztów łącznych.

Grupa rozpoznaje przychody w korespondencji z pozycją „Należności z tytułu dostaw i usług”. Zgodnie z MSSF 15, jeśli jednostka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, jednostka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności.

Zaliczki otrzymane od klientów

Grupa prezentuje zaliczki otrzymane od klientów w pozycji „Inne krótkoterminowe zobowiązania”.

Zgodnie z MSSF 15, Grupa ocenia czy umowa zawiera istotny element finansowania. Grupa zdecydowała się skorzystać z praktycznego rozwiązania, zgodnie z którym nie koryguje przyrzeczonej kwoty wynagrodzenia o wpływ istotnego elementu finansowania, jeśli w momencie zawarcia umowy oczekuje, że okres od momentu przekazania przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi do momentu zapłaty za dobro lub usługę przez klienta wyniesie nie więcej niż jeden rok. Dlatego też, dla krótkoterminowych zaliczek Grupa nie wydziela istotnego elementu finansowania.

W przypadku umów z klientami, dla których okres pomiędzy przekazaniem przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi a momentem zapłaty za dobro lub usługę przekracza jeden rok Grupa ocenia, że umowy zawierają istotny element finansowania. W Grupie sytuacje takie nie wystąpiły w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym.

12.2. Wymogi w zakresie prezentacji i ujawniania informacji

Grupa przedstawiła ujęte przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych. Grupa ujawniła ponadto informacje, które umożliwią użytkownikom sprawozdania finansowego zrozumienie powiązania między ujawnieniem przychodów w podziale na kategorie a informacjami o przychodach, które Grupa ujawnia dla każdego segmentu sprawozdawczego.

Tabela poniżej przedstawia podział przychodów z tytułu dostaw i usług ze względu na stosowane standardy rachunkowości.

Przychody ze sprzedaży	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Przychody z umów z klientami (MSSF 15)	862	1 892
Przychody z tytułu dzierżaw (MSSF 16)	277	273
Razem	1 139	2 165

Umowy z klientami na dostawę maszyn i urządzeń górnych są zindywidualizowane i różnią się warunkami płatności oraz terminami realizacji. Zasadniczo termin realizacji nie przekracza 12 miesięcy.

Tabela poniżej przedstawia przychody z tytułu umów z klientami w podziale na kategorie, które odzwierciedlają sposób, w jaki czynniki ekonomiczne wpływają na charakter, kwotę, termin płatności oraz niepewność przychodów i przepływów pieniężnych.

Przychody z umów z klientami (MSSF 15)	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Polska	481	1 086
Rosja i WNP	261	524
Unia Europejska	39	146
Pozostałe kraje europejskie	3	9
Pozostałe (Ameryka, Azja, Afryka, Australia)	78	127
Razem	862	1 892
Przychody ujmowane metodą stopnia zaawansowania	481	1 293
Pozostałe przychody	381	599

Poniższa tabela przedstawia aktywa i zobowiązania związane z przychodami z tytułu umów

	31.12.2020	31.12.2019
Aktywa z tytułu umów	107	277
Otrzymane zaliczki	33	109

Aktywa z tytułu umów obejmują należne kwoty wynikające z wykonanych na dzień bilansowy świadczeń, liczonych metodą stopnia zaawansowania.

W związku z zawartymi umowami Grupa na 31.12.2020r. ma zobowiązania do wykonania świadczenia w postaci dostaw maszyn i urządzeń w kwocie 101 mln zł (225 mln zł na 31.12.2019r.). W okresie sprawozdawczym ujęto przychody uwzględnione w saldzie zobowiązań do wykonania świadczenia na początek okresu sprawozdawczego w kwocie 135 mln zł. Pozostałe zobowiązania do wykonania świadczenia, które grupa posiadała na dzień 31.12.2019 przestały być zobowiązaniami Grupy, w związku z utratą kontroli na GK Famak.

Ustalone z klientami wynagrodzenie nie ma charakteru wynagrodzenia zmiennego. Dostawy te będą zrealizowane w I półroczu 2021 roku. Umowy nie zawierają istotnego elementu finansowania.

Żadna z otrzymanych zaliczek na dzień 31 grudnia 2019 roku nie pozostaje na saldzie na dzień 31 grudnia 2020 roku.

13. Przychody z dzierżaw

Przychody z dzierżaw realizowane są na podstawie umów dzierżawy, głównie kombajnów górniczych zawartych ze spółkami z branży wydobywczej. W umowach dzierżawy ustalane są dobowe stawki dzierżawne, które nie są indeksowane i nie zawierają elementu zmiennego. Umowy są zawierane na czas określony. Przedmiot umowy jest własnością wydierżawiającego (spółka z Grupy). Po okresie dzierżawy dzierżawca ma obowiązek zwrócić przedmiot dzierżawy wydierżawiającemu. Przedmioty dzierżawy są ubezpieczone przed zniszczeniem. Informacje wartościowe na temat dzierżawionych kombajnów zostały ujęte w nocie dotyczącej rzeczowych aktywów trwałych.

Poniższa tabela przedstawia terminy zapadalności niezdyktowanych opłat leasingowych:

w milionach złotych	Stan na 31.12.2020	Stan na 31.12.2019
Do roku	302	320
1-2 lat	138	206
2-3 lat	20	61
4-5 lat	1	1
wartość księgowa na koniec okresu	461	588

14. Koszty rodzajowe

Koszty według rodzaju	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
amortyzacja	177	182
zużycie materiałów i energii	358	818
usługi obce	130	445
podatki i opłaty	10	16
wynagrodzenia	209	315
ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	56	74
pozostałe koszty rodzajowe	21	33
Koszty według rodzaju, razem	961	1 883
Zmiana stanu zapasów, produktów i rozliczeń międzyokresowych	18	-44
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-154	-181
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-21	-40
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-107	-154
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	697	1 464

15. Zatrudnienie i koszty wynagrodzenia

W tabeli poniżej przedstawiono informację o przeciętnym zatrudnieniu w osobach i wynagrodzeniach w Grupie (z uwzględnieniem Zarządu):

zatrudnienie	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Pracownicy umysłowi	1 210	1 818
Pracownicy fizyczni	1 752	2 811
Pracownicy na urloпах wychowawczych	7	7
Razem	2 969	4 636

koszty wynagrodzeń	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Wynagrodzenia	209	315
Składki na ubezpieczenie społeczne	51	62
Inne świadczenia pracownicze	5	12
Razem	265	389

16. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują ogół przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością operacyjną, a wywierających wpływ na wynik finansowy (głównie: odszkodowania, reklamacje, naprawy gwarancyjne).

16.1. Pozostałe przychody operacyjne

pozostałe przychody operacyjne	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	6	1
dotacje	15	1
rozwiązanie rezerwy na kary i grzywny	10	0
rozwiązanie rezerw pozostałych	3	1
decyzje podatkowe – zwrot	16	0
złomowanie	8	8
odszkodowania	9	36
inne	12	12
pozostałe przychody operacyjne	79	59

*W związku z umorzeniem postępowania podatkowego, który opisano szerzej w notcie nr 19 urząd skarbowy zwrócił Spółce Famur zapłacony w 2019 roku podatek w kwocie 11,6 mln zł wraz z odsetkami. Ponadto, w związku z umorzeniem postępowania podatkowego, spółka rozwiązała dodatkową rezerwę w kwocie 4,7 mln zł.

** W kwietniu 2020 roku Grupa Famur podpisała ze Stroną Społeczną porozumienia w sprawie zastosowania rozwiązań przewidzianych ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, o obniżeniu czasu pracy o 20%, a tym samym obniżeniu wynagrodzeń o 20% w okresie od 1 maja do 31 lipca 2020r. W wyniku ubiegania się o wsparcie z ramienia rządowej tarczy antykrzysowej Spółki i Grupy otrzymały w 2020r dotacje w kwocie 15 mln zł, stanowiących dopłatę do wynagrodzeń za maj, czerwiec i lipiec.

***Rozwiązanie rezerwy w kwocie 10 mln zł wynika z przedawnienia ewentualnych roszczeń na jakie rezerwa została ujęta.

16.2. Pozostałe koszty operacyjne

pozostałe koszty operacyjne	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
utworzone odpisy aktualizującego rzeczowe aktywa trwałe	7	23
utworzone odpisy aktualizujące zapasy	13	29
utworzone rezerwy na kary i grzywny	1	0
utworzone rezerwy na świadczenia pracownicze	0	7
utworzone rezerw pozostałych	3	38
koszty napraw	38	49
koszty demontażu, likwidacji środków trwałych	12	8
darowizny	6	1
kary, grzywny, odszkodowania	5	6
koszty restrukturyzacji	11	0
inne	12	15
pozostałe koszty operacyjne	98	176

*Koszty restrukturyzacji związane są ze zwolnieniami grupowymi wynikającymi z likwidacji oddziałów w Rybniku, w Piotrkowie Trybunalskim oraz z optymalizacją centralnych funkcji wsparcia.

17. Przychody i koszty finansowe

17.1. Przychody finansowe

przychody finansowe	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
dywidendy i udziały w zyskach	2	0
odsetki	27	22
zysk ze zbycia inwestycji	3	7
aktualizacja wartości inwestycji	2	0
rozliczenia kontraktów terminowych	0	3
pozostałe	4	3
przychody finansowe, razem	38	35

17.2. Koszty finansowe

koszty finansowe	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
odsetki	18	29
aktualizacja wartości inwestycji	0	7
różnice kursowe	2	1
provizje	2	3
rozliczenia kontraktów terminowych	11	0
gwarancje bankowe i poręczenia	1	6
pozostałe	0	1
koszty finansowe, razem	34	47

*Koszt finansowy z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych związany jest z wyceną instrumentu finansowego typu swap na stopę procentową (IRS).

18. Podatek dochodowy

18.1. Wybrane zasady rachunkowości

Obciążenie podatkowe składa się z bieżącego obciążenia podatkowego i odroczonego obciążenia podatkowego. Bieżący i odroczony podatek ujmuje się w wyniku, za wyjątkiem podatków wynikających z transakcji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Bieżący podatek za okres bieżący i poprzednie okresy ujmuje się jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej nie został zapłacony.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości i wynika z różnic pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i zobowiązań a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi. Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych i przepisów obowiązujących w momencie realizacji aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego i uregulowania zobowiązań z tego tytułu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są to kwoty przewidziane w przyszłych okresach do odliczenia od podatku dochodowego ze względu na ujemne różnice przejściowe, przeniesienie na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych oraz ulg podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są ujmowane, jeżeli jest prawdopodobne, że w dającej się przewidzieć przyszłości zostanie osiągnięty dochód pozwalający na jego wykorzystanie.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego to kwoty podatku dochodowego wymagające zapłaty w przyszłych okresach w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych.

Różnice przejściowe są to różnice między wartością bilansową danego składnika aktywów lub zobowiązań a jego wartością podatkową.

18.2. Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat

	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
podatek dochodowy w rachunku zysków i strat		
podatek dochodowy za okres bieżący	35	74
podatek dochodowy odroczony	29	7
podatek dochodowy	64	81

W przedsiębiorstwie Emitenta przeprowadzona była kontrola celno-skarbowa w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych za lata 2013 – 2015. We wrześniu 2018 roku kontrola celno-skarbowa zakończyła się wydaniem wyniku kontroli. W wydanym wyniku kontroli organ zakwestionował prawo podatnika do zaliczenia w koszty podatkowe opłat licencyjnych za korzystanie ze znaku towarowego „famur”. Emitent nie zgodził się z ustaleniami organu i nie skorygował zeznań podatkowych, jednocześnie wnosząc zastrzeżenia do wyniku kontroli. W związku z kwestionowaniem przez Emitenta ustaleń organu, kontrola celno-skarbowa została przekształcona w postępowanie podatkowe, które zakończyło się wydaniem w sierpniu 2019 roku Decyzji Podatkowej, której konsekwencją było powstanie zaległości podatkowej za kontrolowany okres 2013-2015 w łącznej kwocie 11,6 mln zł oraz powstanie odsetek w kwocie 3,2 mln zł, które zostały przez Spółkę uiszczone w 2019 roku. W wyniku podjętych działań odwoławczych, we wrześniu 2020 roku Naczelnik Małopolskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Krakowie wydał decyzję uchylającą w całości decyzję z sierpnia 2019 roku oraz umorzył postępowanie w sprawie. W wyniku wydanej decyzji urząd skarbowy zwrócił Spółce zapłacone w 2019 roku kwoty wraz z naliczonymi odsetkami. W efekcie Spółka rozpoznała przychody w kwocie 22,4 mln zł, ujęte w następujący sposób:

- 11,6 mln zł zwróconego podatku – pozostałe przychody operacyjne
- 4,7 mln zł rozwiązanej rezerwy – pozostałe przychody operacyjne
- 3,2 mln zł zwróconych odsetek – przychody finansowe
- 1,6 mln zł rozwiązanej rezerwy na odsetki – przychody finansowe
- 1,3 mln zł zapłaconych Spółce odsetek przez urząd – przychody finansowe

18.3. Uzgodnienie efektywnej stawki podatku

	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Uzgodnienie efektywnej stawki podatku		
Zysk brutto	252	333
Podatek dochodowy	64	81
Efektywna stawka podatku	25%	24%
Trwałe różnice przychodów nie będących przychodami i kosztów nie będących kosztami według przepisów podatkowych	-8	-19
Efekt zastosowania stawek podatkowych stosowanych w innych krajach	2	2
Utworzenie / Rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość aktywa na odroczony podatek (wartość podstawy)	91	110
Wynik skorygowany o różnice uzgadniające nominalną stawkę podatku	337	426
nominalna stawka podatku dochodowego	19%	19%

W roku 2020 utworzono odpis na aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 17 mln zł w związku z wdrażanym planem reorganizacji struktury spółki Hansen AG i jej spółek zależnych i brakiem możliwości wykorzystania części aktywa na podatek.

19. Aktywa i rezerwa z tytułu podatku odroczonego

19.1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	31.12.2020	31.12.2019
Stan aktywa na podatek odroczonego na koniec okresu, razem	47	86
odniesionych na wynik finansowy	47	86
świadczenia na rzecz pracowników	4	7
straty odliczane za lata poprzednie	2	3
zobowiązania odsetkowe	2	2
niezrealizowane różnice kursowe	1	1
odpisy aktualizujące majątek niefinansowy	8	9
odpis aktualizujący majątek finansowy	14	36
rezerwa na naprawy gwarancyjne	3	4
rozliczenie leasingu	0	1
niezafakturowane koszty do sprzedaży	0	8
rezerwa na węgiel i deputat dla emerytów	3	3
straty na kontraktach długoterminowych	0	1
rezerwy na pozostałe koszty	7	0
aktywo z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	3	5
zezwolenie SSE (niewykorzystana część)	0	2
inne	0	4
odniesionych na całkowite dochody	0	0

19.2. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	31.12.2020	31.12.2019
Stan rezerwy na podatek odroczonego na koniec okresu, razem	9	17
odniesionej na wynik finansowy	8	16
rozliczenie leasingu	1	3
kary i odszkodowania	0	1
rezerwa z tyt. różnicy pomiędzy wartością bilansową i podatkową rzeczowych aktywów trwałych	0	3
dodatnie różnice kursowe	0	1
wynik na kontraktach długoterminowych	7	6
inne	0	2
odniesionej na kapitał własny	1	1
wycena aktuarialna	1	
zabezpieczenia przepływów pieniężnych (rachunkowość zabezpieczeń)	0	1

20. Zysk przypadający na jedną akcję

20.1. Wybrane zasady rachunkowości

Grupa w sprawozdaniu finansowym, w rachunku zysków i strat prezentuje podstawowy i rozwodniony zysk na jedną akcję: dla wszystkich rodzajów akcji zwykłych, w sposób równie widoczny, w odniesieniu do wszystkich prezentowanych okresów. Rozwodnienie stanowi zmniejszenie zysku przypadającego na jedną akcję na podstawie założenia, że dojdzie do

konwersji instrumentów zamiennych na akcje, realizacji opcji lub warrantów albo do emisji akcji zwykłych w następstwie spełnienia określonych warunków.

Wyliczenie wskaźnika podstawowego zysku na jedną akcję:

Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych

$$\text{Zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji występująca w ciągu danego okresu}}$$

Wyliczenie wskaźnika rozwodnionego zysku na jedną akcję:

Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych

$$\text{Rozwodniony zysk na jedną akcję} = \frac{\text{Zysk netto pomniejszony o wszelkie koszty, łącznie po obciążeniu z tytułu podatku i udziałów niesprawujących kontroli oraz po odpisaniu dywidend z tytułu akcji uprzywilejowanych za okres powiększony o dywidendy i odsetki po opodatkowaniu, wykazane w danym okresie i odnoszące się do rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych, oraz skorygowany o inne zmiany przychodów i kosztów, które wynikałyby ze zmiany rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych}}{\text{Średnia ważona liczba akcji skorygowana o liczbę akcji, która została by wyemitowana w momencie zamiany wszystkich rozwadniających potencjalnych akcji zwykłych na akcje zwykłe}}$$

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku lub straty, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (licznik), przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących (mianownik) w ciągu danego okresu.

Dla celów obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję, kwotami przypadającymi na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej z tytułu:

- zysku lub straty z kontynuowanej działalności przypadającego na jednostkę dominującą oraz
- zysku lub straty przypadającego na jednostkę dominującą

są kwoty z pozycji wymienione kwoty skorygowane o wartość dywidend uprzywilejowanych po opodatkowaniu, różnice z tytułu rozliczenia akcji uprzywilejowanych oraz o inne podobne wpływy akcji uprzywilejowanych zaklasyfikowanych jako instrumenty kapitałowe

20.2. Wyliczenie zysku przypadającego na jedną akcję

Dla wyliczenia zysku na 1 akcję zwykłą, za liczbę akcji przyjęto średnią ważoną liczbę akcji zwykłych występujących w ciągu danego okresu.

	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
zysk przypadający na jedną akcję		
Zysk netto z działalności kontynuowanej dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	188	252
Zysk netto dla celów wyliczenia zysku na jedną akcję	190	249
średnioważona liczba akcji	574 763 212	574 763 212
Zysk netto na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej (w PLN)	0,33	0,43
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (w PLN)	0,33	0,43
Zysk netto rozwodniony na jedną akcję zwykłą dla działalności kontynuowanej (w PLN)	0,33	0,43
Zysk netto rozwodniony na jedną akcję zwykłą (w PLN)	0,33	0,43

21. Wartość firmy

21.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość firmy przejęta w ramach połączenia jednostek gospodarczych odpowiada płatności dokonanej przez jednostkę przejmującą w oczekiwaniu na przyszłe korzyści ekonomiczne z tytułu aktywów, których nie można pojedynczo zidentyfikować ani osobno ująć.

Wartość firmy powstająca przy konsolidacji wynika z wystąpienia na dzień nabycia nadwyżki ceny przejęcia jednostki nad wartością godziwą identyfikowalnych składników aktywów i pasywów jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia na dzień nabycia.

W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie, zgodnie z zapisami MSSF 3.

21.2. Roczny test na utratę wartości

Wartości firmy przejętej w ramach połączenia jednostek gospodarczych nie amortyzuje się. Wartość firmy przynajmniej raz w roku podlega analizie pod kątem utraty wartości. Ewentualna utrata wartości rozpoznawana jest od razu w rachunku zysków i strat i nie podlega odwróceniu w kolejnych okresach.

Wartości firmy poddawane są testom na utratę wartości na dzień 31 grudnia każdego roku sprawozdawczego.

Wartość firmy koncentruje się w segmencie Underground (produkty i usługi dla górnictwa podziemnego).

W ciągu roku obrotowego przeprowadzono test na utratę wartości poprzez porównanie wartości bilansowej do wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy (segment Underground). Wartość odzyskiwalna została ustalona na podstawie wartości użytkowej skalkulowanej na bazie prognozy przepływów pieniężnych opartej na zatwierdzonych przez wyższą kadrę kierowniczą budżetach finansowych obejmujących pięcioletni okres. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 8,04% (9,57% w 2019 roku). W pięcioletniej prognozie przyjęto bezpieczne założenia co do prognoz rynkowych w zakresie wartości sprzedaży w segmencie Underground, bazując na rentownościach osiągniętych historycznie oraz sytuacji rynkowej. Założono roczny średni spadek przychodów ze sprzedaży o 4% oraz roczną średnią rentowność operacyjną na poziomie 11%. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu braku wzrostu sprzedaży.

Stwierdzono, iż utrata wartości firmy nie nastąpiła, w związku z czym nie było konieczności dokonywania odpisów na wartość firmy. Analiza wrażliwości dla prawdopodobnych wartości zmiany stopy dyskonta oraz dla zmiany wzrostu sprzedaży również wykazuje brak konieczności utworzenia odpisu aktualizującego wartość firmy.

Na dzień 31 grudnia 2020 roku nie dokonano odpisów aktualizujących z tytułu trwałej utraty wartości firmy. W roku 2019, z efektem na dzień 31 grudnia 2019 roku, w wyniku przeprowadzenia testu na utratę wartości, wartości firmy dla istniejącego w tamtym czasie segmentu utworzono odpis aktualizujący w kwocie 60 mln zł.

22. Pozostałe wartości niematerialne

22.1. Wybrane zasady rachunkowości

Składnik wartości niematerialnych ujmowany jest tylko wtedy, gdy jest prawdopodobne osiągnięcie przyszłych korzyści ekonomiczne, które można przyporządkować danemu składnikowi aktywów oraz można wiarygodnie ustalić cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów.

Składnik wartości niematerialnych początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne podlegają amortyzacji. Stawki amortyzacyjne ustalone zostały z uwzględnieniem okresu ekonomicznej użyteczności wartości niematerialnych. Wartości niematerialne amortyzuje się metodą liniową. Przyjęte w Grupie okresy amortyzacji mieszczą się w następujących przedziałach:

koszty zakończonych prac rozwojowych	1-5 lat
znaki towarowe	1-5 lat
oprogramowanie komputerowe	1-2 lata

Jednostki nie zaliczają do wartości niematerialnych i nie dokonują odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. PLN. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich

do użytkowania. Wszystkie wartości niematerialne mają określony okres użytkowania. Na dzień bilansowy w Grupie nie wystąpiły przesłanki wskazujące na utratę wartości.

22.2. Tabela ruchów wartości niematerialnych

	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne	nakłady	razem
Stan na 1.1.2020					
wartość brutto	56	29	52	14	151
umorzenie*	54	27	27	7	115
wartość księgowa netto	2	2	25	7	36
zwiększenia	7	1	0	10	18
zmniejszenia	1	0	3	15	19
różnice kursowe z przeliczenia	0	0	0	0	0
amortyzacja	2	1	9	0	12
odpisy aktualizujące zwiększenia	0	0	0	0	0
odpisy aktualizujące zmniejszenia	0	0	0	0	0
Stan na 31.12.2020					
wartość księgowa netto	6	2	13	2	23
wartość brutto	58	29	50	6	143
umorzenie*	52	27	37	4	120

	koszty zakończonych prac rozwojowych	nabyte koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	inne	nakłady	Razem
Stan na 1.1.2019					
wartość brutto	55	30	63	15	163
umorzenie*	52	29	26	6	113
wartość księgowa netto	3	1	37	9	50
zwiększenia	1	3	13	5	22
zmniejszenia	1	0	3	5	9
różnice kursowe z przeliczenia	0	0	0	0	0
amortyzacja	2	2	10	0	14
odpisy aktualizujące zwiększenia	0	0	12	2	74
odpisy aktualizujące zmniejszenia	1	0	0	0	1
Stan na 31.12.2019					
wartość księgowa netto	2	2	25	7	36
wartość brutto	56	29	52	14	151
umorzenie*	54	27	27	7	115

23. Rzeczowe aktywa trwałe

23.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rzeczowe aktywa trwałe są utrzymywane w celu wykorzystania ich w procesie produkcyjnym lub przy dostawach towarów i świadczeniu usług, w celu oddania do używania innym podmiotom na podstawie umowy najmu oraz którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden okres.

Dla każdego nowego przyjmowanego na stan środka trwałego służby techniczne mają obowiązek, jeśli jest to możliwe, wydzielić istotną część składową, określić sposób amortyzacji.

Spółka nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty niewielkich części zamiennych.

Wartość początkowa środków trwałych podlega podwyższeniu o wartość nakładów poniesionych na ich ulepszenie i modernizację w przypadku, gdy nakłady stanowią odrębny komponent.

Spółka wycenia środki trwałe na dzień bilansowy według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne, umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i wytworzeniem oraz dostosowaniem składnika majątku do miejsca i warunków potrzebnych do rozpoczęcia jego użytkowania.

Do rzeczowych aktywów trwałych Spółka zalicza prawo wieczystego użytkowania gruntów. Ze względu na brak przesłanek wskazujących na cofnięcie lub brak możliwości odnowienia prawa wieczystego użytkowania działek gruntów położonych głównie na terenie Spółki, podjęto decyzję o zakwalifikowaniu tego prawa jako składnika rzeczowych aktywów trwałych nie podlegających amortyzacji, tak jak w przypadku gruntów.

Rzeczowe aktywa trwałe amortyzuje się metodą liniową, przy zastosowaniu następujących stawek:

	Stopa amortyzacji rocznej
grunty i prawo wieczystego użytkowania	-
budynki i lokale	2 – 10%
obiekty inżynierii lądowej i wodnej	4 – 10%
kotły i maszyny energetyczne	7%
maszyny i urządzenia ogólne	3 – 30%
maszyny i urządzenia specjalne	10 – 50%
urządzenia techniczne	10 – 26%
środki transportu	16 – 52%
narzędzia, przyrządy, wyposażenie	16 – 30%

Jednostka przy określeniu wartości danego składnika aktywów podlegającej amortyzacji nie uwzględnia wartości końcowej. Wartość końcowa maszyn i urządzeń przeznaczonych do produkcji zgodnie z opinią służb technicznych jest nieznacząca i w związku z tym nieistotna z punktu widzenia obliczania wartości podlegającej amortyzacji.

Jednostki nie zaliczają do rzeczowych aktywów trwałych i nie dokonują odpisów amortyzacyjnych od składników, których wartość początkowa nie przekracza 10 tys. PLN. Wydatki na ich nabycie odnoszone są w koszty w miesiącu oddania ich do użytkowania.

Środki trwałe w budowie powstające dla celów produkcyjnych, wynajmu lub administracyjnych, prezentowane są w bilansie według kosztu wytworzenia pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości. Koszt wytworzenia zwiększany jest o opłaty oraz o koszty finansowania zewnętrznego.

Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu są amortyzowane przez okres ich ekonomicznej użyteczności, o ile nie występują ograniczenia czasem trwania umów, odpowiednio jak aktywa własne.

Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży, likwidacji lub zaprzestania użytkowania środków trwałych są określane jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży, a wartością netto tych środków trwałych i są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe, w których można wydzielić istotne części składowe amortyzuje się osobno dla każdej wydzielonej części składowej.

Okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego określają służby techniczne Spółki na podstawie posiadanego doświadczenia i informacji z rynku.

Istotną część rzeczowych aktywów trwałych stanowią kombajny wykorzystywane w przemyśle wydobywczym, na podstawie umów dzierżawy z klientami zakwalifikowanymi jako leasing operacyjny. Ze względu na ekstremalne warunki, w których kombajny są wykorzystywane, przyjmuje się, że okres ich ekonomicznej użyteczności, a tym samym okres amortyzacji, odpowiada okresowi dzierżawy. Ze względu na warunki pracy w kopalni wartość końcowa kombajnów jest trudna do oszacowania.

Kombajny zwracane Spółce po okresie dzierżawy podlegają wycenie dokonywanej przez służby techniczne, które do właściwej wyceny wykorzystują wiedzę na temat wycenianego kombajnu dotyczącą warunków pracy w kopalni, sposobu obsługi, czas trwania umowy, możliwość ponownego wykorzystania kombajnu do dzierżawy.

Kombajny powracające z dzierżawy, które nie utraciły swojej przydatności ekonomicznej oraz zostały poddane procesowi remontu i konserwacji w celu ponownego oddania do dzierżawy, podlegają dalszej amortyzacji, jeśli nie wystąpiły żadne z poniższych przesłanek określonych w MSR 16 § 55:

- nie zostały przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5,
- nie zostały postawione w stan likwidacji,
- nie zostały całkowicie zamortyzowane.

23.2. Zestawienie rzeczowych aktywów trwałych

	31.12.2020	31.12.2019
grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	24	51
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	143	200
urządzenia techniczne i maszyny	208	269
środki transportu	5	5
inne środki trwałe	5	4
środki trwałe, razem	385	529
prawo do użytkowania aktywów	19	35
środki trwałe w budowie	37	34
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	441	598

23.3. Tabela ruchów środków trwałych

	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny użytkowane przez Grupę	urządzenia techniczne i maszyny użytkowane przez leasingobiorców	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
01.01.2020							
wartość brutto	51	297	428	423	25	29	1 253
umorzenie	0	97	339	243	20	25	724
wartość księgowa netto	51	200	89	180	5	4	529
zwiększenia	0	13	20	95	3	2	133
zmniejszenia	25	42	20	4	1	-2	90
reklasyfikacja	-1	-14	-7	0	0	-1	-23
różnice kursowe z przeliczenia	0	-5	0	0	0	0	-5
amortyzacja	0	11	24	121	2	2	160
odpisy aktualizujące zwiększenia	0	0	0	3	0	0	3
odpisy aktualizujące zmniejszenia	0	0	0	0	0	0	0
31.12.2020							
wartość księgowa netto	25	143	60	147	5	5	385
wartość brutto	26	202	301	447	16	24	1 016
umorzenie	1	59	242	300	11	19	631

	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny użytkowane przez Grupę	urządzenia techniczne i maszyny użytkowane przez leasingobiorców	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe, razem
01.01.2019							
wartość brutto	64	336	585	404	29	30	1 448
umorzenie*	1	97	463	276	23	25	885
wartość księgowa netto	63	239	122	128	6	5	563
zwiększenia	0	12	30	169	3	3	217
zmniejszenia	12	36	34	8	0	1	91
reklasyfikacja	0	0	0	0	0	1	1
różnice kursowe z przeliczenia	0	0	0	0	0	0	0
amortyzacja	0	15	36	109	4	3	167
odpisy aktualizujące zwiększenia	0	0	3	0	0	0	3
odpisy aktualizujące zmniejszenia	0	0	0	10	0	0	10
31.12.2019							
wartość księgowa netto	51	200	89	180	5	4	529
wartość brutto	51	297	428	423	25	29	1 253
umorzenie*	0	97	339	243	20	25	724

Zwiększenia środków trwałych dotyczyły głównie nakładów na kombajny górnicze dzierżawione przez kopalnie.

Na dzień 31.12.2020r. oraz 31.12.2019r. Grupa nie miała zaciągniętych zobowiązań w celu nabycia rzeczowych aktywów trwałych.

24. Nieruchomości inwestycyjne

24.1. Wybrane zasady rachunkowości

Grupa stosuje do wyceny nieruchomości inwestycyjnych model oparty na wartości godziwej (poziom 3 hierarchii wyceny) ze względu sposób przeznaczenia środków trwałych - nieruchomości nie są wykorzystywane przy produkcji, dostawach lub czynnościach administracyjnych, a są traktowane jako źródło przychodów z czynszów i utrzymywane ze względu na przyrost ich wartości. Wartość godziwą nieruchomości inwestycyjnej szacuje się na podstawie oceny wartości nieruchomości przez niezależnego rzeczoznawcę. Nieruchomości zostały wycenione przy zastosowaniu podejścia porównawczego i metody korygowania ceny średniej.

24.2. Zestawienie nieruchomości inwestycyjnych

Nieruchomości inwestycyjne	31.12.2020	31.12.2019
grunty w tym prawo wieczystego użytkowania gruntu	25	11
budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	28	16
grunty, budynki i budowle razem	53	27
prawo do korzystania z aktywów	9	16
Nieruchomości inwestycyjne razem	62	43

24.3. Tabela ruchu nieruchomości inwestycyjnych

	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
wartość księgowa (netto) na początek okresu	27	91
zwiększenia	47	3
zmniejszenia	21	67
wartość księgowa na koniec okresu	53	27

Prawo do użytkowania aktywów zostało szerzej opisane w notcie dotyczącej zobowiązań leasingowych

Zwiększenie dokonane w 2020 roku wynika z reklasyfikacji aktywów z aktywów przeznaczonych do sprzedaży oraz aktualizacji wartości nieruchomości do wartości godziwej, zgodnie z wyceną dokonaną przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego.

Zmniejszenia dokonane w 2020 roku wynikają z reklasyfikacji nieruchomości inwestycyjnych do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży oraz sprzedaży zbędnego majątku zgodnie z kontynuacją przyjętej strategii sprzedaży nieruchomości niezwiązanych z podstawową działalnością Grupy.

24.4. Przychody i koszty związane z nieruchomościami inwestycyjnymi

	od 01.01.2020 do 31.12.2020	od 01.01.2019 do 31.12.2019
przychody z czynszów	2	2
bezpośrednie koszty operacyjne	1	1

25. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

25.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji długoterminowych aktywów finansowych Grupa ujmuje udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz udziały i akcje w pozostałych jednostkach zakupione bez zamiaru szybkiej odsprzedaży.

Inwestycje w niekonsolidowanych jednostkach zależnych i stowarzyszonych wykazywane są w cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

25.2. Zestawienie długoterminowych aktywów finansowych

Inwestycje w jednostkach zależnych, wspólnych przedsięwzięciach i jednostkach stowarzyszonych	31.12.2020	31.12.2019
Wartość udziałów i akcji spółek niepodlegających konsolidacji	3	3
Wartość udziałów spółek stowarzyszonych podlegających konsolidacji metodą praw własności*	34	10
Razem	37	13

Zestawienie jednostek powiązanych zaprezentowano we wprowadzeniu do sprawozdania.

Na wartość udziałów i akcji niepodlegających konsolidacji składają się udziały/akcje w Spółkach: Dams GmbH, Famur Institute Sp. z o.o., Mining Equipment Finance Sp. z o.o., Famak SA ((danej Famur Famak SA) oraz pozostałe.

*Wartość udziałów spółki podlegającej konsolidacji metodą praw własności stanowią udziały Mining Equipment Finance sp. z o.o. oraz Famak SA ((danej Famur Famak SA)).

W następstwie aktualizacji planu kierunków reorganizacji oraz dostosowania założeń biznesowych spółki stowarzyszonej Famur Famak S.A. do sytuacji związanej z kryzysem COVID-19, w 2020 dokonano odpisu aktualizującego wartość akcji w tej spółce w kwocie 10 mln zł, do wysokości wartości odzyskiwalnej, którą obliczono za pomocą metody zdyskontowanych przepływów pieniężnych tej spółki zależnej. Stopę dyskonta przyjęto na poziomie 6,7%. Zastosowano 5-cio letni okres prognozy, na podstawie sporządzonej prognozy długoterminowej, w której założono 35% spadek przychodów oraz wzrost rentowności średnio o 2% rocznie. Założono kontynuację działalności po okresie prognozy – dla określenia wartości rezydualnej zastosowano wzór na rentę wieczystą przy założeniu wzrostu sprzedaży na poziomie celu inflacyjnego NBP (2,5%).

Na dzień bilansowy Grupa nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu lub do sprzedaży.

26. Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe

26.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji długoterminowe aktywa finansowe ujmowane są udziały w spółkach niebędących spółkami zależnymi i stowarzyszonymi, zakupione bez zamiaru szybkiej odsprzedaży, wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. W przypadku braku możliwości dokonania wiarygodnej wyceny, aktywa ujmuje się w wartości nabycia.

W pozycji długoterminowych aktywów finansowych ujmowana jest również długoterminowa część udzielonych pożyczek. Pożyczki przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Udzielone pożyczki wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

26.2. Zestawienie długoterminowych aktywów finansowych

Długoterminowe aktywa finansowe	31.12.2020	31.12.2019
Udziały	8	8

Wartość pozostałych długoterminowych aktywów finansowych stanowią przede wszystkim udziały w Shan Dong Tagao Mining Equipment Manufacturing Co. Ltd. Grupa nie kontroluje ani nie współkontroluje tej spółki.

27. Zapasy

27.1. Wybrane zasady rachunkowości

Grupa ujmuje zapasy w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzenia zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Na koszty wytworzenia zapasów składają się koszty bezpośrednio związane z jednostką produkcji oraz systematycznie przypisane, stałe i zmienne pośrednie koszty produkcji, poniesione przy przetwarzaniu materiałów w wyroby gotowe. Dla celów przypisania stałych pośrednich kosztów produkcji do kosztów przetwarzania zapasów przyjmuje się normalną zdolność produkcyjną urządzeń produkcyjnych, rozumianą jako produkcję na średnim poziomie, której uzyskania oczekuje się w czasie kilku okresów, w typowych okolicznościach, uwzględnieniem utraty zdolności produkcyjnej wynikającej z planowanych remontów.

Rozchody materiałów i towarów ustala się z zastosowaniem metody FIFO – „pierwsze weszło, pierwsze wyszło”. Dla rozchodów półfabrykatów i wyrobów gotowych stosuje się metodę szczegółowej identyfikacji ich kosztów.

Grupa dokonuje odpisów aktualizujących wartość zapasów, w przypadku ich uszkodzenia, całkowitej lub częściowej utraty przydatności oraz w przypadku spadku ich cen sprzedaży. Na dzień bilansowy dokonywana jest weryfikacja zalegających zapasów pod kątem utraty wartości. Utworzenie oraz rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się jako koszt okresu, w którym odpis lub jego rozwiązanie miało miejsce.

27.2. Wartość zapasów i odpisy aktualizujące wartość zapasów

	31.12.2020	31.12.2019
materiały	100	139
półprodukty i produkty w toku	64	107
produkty gotowe	26	22
towary	39	35
razem	229	303
Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość zapasów	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Stan na początek okresu	53	40
zwiększenia	23	34
zmniejszenia	20	21
Stan odpisów aktualizujących wartość zapasów na koniec okresu	56	53

28. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

28.1. Wybrane zasady rachunkowości

W momencie początkowego ujęcia należności ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Zgodnie z MSSF 9 jednostka wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej 12-miesięcznym oczekiwany stratom kredytowym bądź oczekiwany stratom kredytowym w okresie życia instrumentu finansowego. W przypadku należności z tytułu dostaw i usług, Grupa zastosowała uproszczone podejście i wycenia odpis na oczekiwane straty kredytowe w kwocie równej oczekiwany stratom kredytowym w całym okresie życia. Grupa przeanalizowała ryzyko kredytowe przy użyciu uproszczonego modelu. Odpisy aktualizujące odnoszone są w rachunku zysków i strat. Różnicę pomiędzy utworzonymi a rozwiązanyymi odpisami aktualizacyjnymi odnosi się odpowiednio w pozostałe

przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne. Należności finansowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe czynne obejmują poniesione koszty operacyjne dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych.

28.2. Wartość należności krótkoterminowych oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości

	31.12.2020	31.12.2019
należności z tytułu dostaw i usług	481	966
pozostałe należności	30	42
należności krótkoterminowe razem netto	511	1 008
odpisy aktualizujące	147	157
należności krótkoterminowe razem brutto	658	1 165

28.3. Zmiana stanu odpisów aktualizujących należności krótkoterminowe

	12 m-cy do 31.12.2020
Stan na początek okresu	157
zwiększenie odpisu (utworzenie)	20
zmniejszenie odpisu (rozwiązanie)	30
Stan odpisów aktualizujących wartość należności na koniec okresu	147

29. Inne krótkoterminowe aktywa finansowe

29.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Inne krótkoterminowe aktywa finansowe ujmowana jest krótkoterminowa część udzielonych pożyczek, tj. z terminem płatności do 12 miesięcy.

Pożyczki przy początkowym ujęciu wycenia się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Udzielone pożyczki wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Powstałe z wyceny różnice kursowe ujmuje się w przychodach lub kosztach finansowych.

29.2. Wartość udzielonych pożyczek

	31.12.2020	31.12.2019
udzielone pożyczki do spółek powiązanych (Mining Equipment Finance sp. z o.o.)	0	5
udzielone pożyczki do pozostałych jednostek	2	6
udzielone pożyczki razem	2	11

30. Inne obrotowe aktywa niefinansowe

30.1. Wybrane zasady rachunkowości

W pozycji Inne obrotowe aktywa niefinansowe Grupa prezentuje rozliczenia międzyokresowe czynne obejmujące poniesione koszty operacyjne dotyczące przyszłych okresów sprawozdawczych.

30.2. Wartość krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych

	31.12.2020	31.12.2019
odsetki i prowizje od kredytów i pożyczek	1	1
ubezpieczenia	5	4
koszty kontraktów rozliczane w czasie	2	3
pozostałe opłaty rozliczane w czasie	1	4
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe, razem	9	12

31. Środki pieniężne

31.1. Wybrane zasady rachunkowości

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. Stanowią je środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty bankowe o terminie wymagalności do trzech miesięcy.

Wyrażone w walutach obcych środki pieniężne wycenia się na dzień bilansowy po kursie średnim ustalonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień. Różnice kursowe odnosi się w przychody lub koszty finansowe.

32. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i związane z nimi zobowiązania

32.1. Wybrane zasady rachunkowości

Aktywa trwałe, których sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, dla których istnieje aktywny program znalezienia nabywcy oraz oczekuje się zakończenia planu sprzedaży w czasie jednego roku klasyfikuje się jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i zaprzestaje się ich amortyzacji.

Spółka wycenia składnik aktywów trwałych zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży.

	31.12.2020	31.12.2019
Aktywa spółek zależnych przeznaczonych do zbycia	12	18
Nieruchomości	51	81
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży, razem	63	99
Zobowiązania spółek zależnych przeznaczonych do sprzedaży	12	18

Spółki, których aktywa zostały zakwalifikowane jako aktywa przeznaczone do sprzedaży:

Kopex MIN (Serbia)

PT Kopex Mining Contractors (Indonezja)

W 2020 roku Grupa sprzedała aktywa i zobowiązania powiązane z nimi, spółek Kopex MIN LIV (Serbia) oraz K-Construction, które to były prezentowane w aktywach przeznaczonych do sprzedaży na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Spadek pozostałych wartości aktywów trwałych zakwalifikowanych jako przeznaczone do sprzedaży wynikał przede wszystkim z reklasyfikacji do nieruchomości inwestycyjnych w wyniku podjęcia decyzji o zmianie celu ich przeznaczenia a także transakcji sprzedaży.

33. Akcjonariusze spółki Famur SA

Wykaz akcjonariuszy reprezentujących co najmniej 5% głosów przedstawia się następująco.

Akcjonariusz	Liczba akcji	Liczba głosów na WZ	Udział (%)
TDJ Equity I Sp. z o.o.*	271 853 785	271 853 785	47,3%
Nationale-Nederlanden OFE*	61 799 000	61 799 000	10,8%
OFE PZU ZŁOTA JESIEŃ	22 300 000	22 300 000	3,9%
FAMUR SA**	4 616	4 616	0,0%
Pozostali	218 805 811	218 805 811	38,1%
Razem	574 763 212	574 763 212	100%

*Fundusze zarządzane przez Nationale-Nederlanden Powszechnie Towarzystwo Emerytalne S.A. tj.: Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny ("OFE") oraz Nationale-Nederlanden Dobrowolny Fundusz Emerytalny ("DFE")

**pośrednio przez spółki zależne

34. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy wykazuje się w wartości nominalnej akcji wyemitowanych zgodnie ze statutem i zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS). Podstawową zasadą dokonywania jakichkolwiek zmian w kapitale zakładowym jest to, by wszystkie operacje powodujące ustalenie, zwiększenie lub zmniejszenie tego kapitału zostały poprzedzone uzyskaniem wypisu z rejestru sądowego, potwierdzającego rejestrację zmian i aktualnej wysokości kapitału. Podwyższenie kapitału podstawowego może nastąpić w drodze zmiany statutu i w drodze emisji nowych akcji lub podwyższenia wartości nominalnej akcji dotychczasowych, natomiast obniżenie może nastąpić w drodze zmiany statutu, przez zmniejszenie wartości nominalnej akcji, połączenie akcji lub umorzenie części akcji. Kapitał podstawowy Grupy stanowi kapitał podstawowy Jednostki Dominującej. Kapitał podstawowy zarówno na dzień 31 grudnia 2020 roku jak i na 31 grudnia 2019 roku został w całości opłacony.

Stan na 31 grudnia 2020

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.
A	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	432 460 830
B	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	49 039 170
C	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	4 970 000
D	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	43 677 000
E	zwykłe imienne / nieuprzywilejowane	29 293 500
F	zwykłe na okaziciela / nieuprzywilejowane	15 322 712
	Liczba akcji razem w szt.	574 763 212
	Kapitał podstawowy, razem	5 747 632,12
	Wartość nominalna jednej akcji	0,01

	31.12.2020	31.12.2019
Liczba akcji w szt.	574 763 212	574 763 212

35. Kapitał zapasowy i rezerwowy

35.1. Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej

Wartość kapitału zapasowego ze sprzedaży akcji serii B, C, D i E powyżej ich wartości nominalnej na dzień 31 grudnia 2020, jak również na 31 grudnia 2019 wynosił 546 803 tys. zł.

35.2. Pozostałe kapitały rezerwowe

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 roku nie określono przeznaczenia pozostałych kapitałów rezerwowych.

36. Zyski zatrzymane

Na dzień 31.12.2020 wartość zysków zatrzymanych przypadających akcjonariuszom podmiotu dominującego wynosi 794 mln PLN, na którą składa się:

- zysk Grupy roku bieżącego, przypadający akcjonariuszom podmiotu dominującego 185 mln PLN.
- zyski i starty aktuarialne przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego (-1) mln PLN
- zyski zatrzymane lat ubiegłych przypadające akcjonariuszom podmiotu dominującego 610 mln PLN

37. Dywidenda

Dnia 29 czerwca 2020 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Famur S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu zysku netto za 2019 rok w całości na kapitał zapasowy.

Dnia 17 czerwca 2019 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Famur S.A. podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy. Wartość dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,53 zł (304 622 055,88 zł razem). Dzień dywidendy ustalono na 10 lipca 2019 r. a wypłatę zrealizowano 22 lipca 2019 r.

38. Rezerwy

38.1. Wybrane zasady rachunkowości

Rezerwy są to zobowiązania, których termin wymagalności lub kwota nie są pewne. Grupa tworzy rezerwy, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy), wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- prawdopodobne jest, że spełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku.

Rezerwy na świadczenia pracownicze prezentowane są w podziale na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i inne świadczenia pracownicze, które obejmują głównie rezerwy na deputaty węglowe oraz rezerwy na premie i nagrody dla pracowników.

Rezerwy na świadczenia pracownicze szacowane są metodami aktuarialnymi przez niezależnego aktuarium. Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw następuje na dzień, na który okazały się zbędne. Powstanie zobowiązania, na które uprzednio utworzono rezerwę, powoduje wykorzystanie rezerwy.

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów zgodnie z najlepszym szacunkiem, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez w okresie gwarancji.

Ponadto Grupa zawiązuje rezerwy na pozostałe ryzyka, w tym na ryzyko podatkowe i ryzyka kar umownych.

38.2. Zestawienie rezerw

	31.12.2020	31.12.2019
Rezerwy długoterminowe, w tym	30	38
rezerwy na świadczenia pracownicze długoterminowe	22	28
rezerwy na naprawy gwarancyjne długoterminowe	8	10
Rezerwy krótkoterminowe, w tym	21	80
rezerwy na świadczenia pracownicze	5	15
rezerwy na naprawy gwarancyjne	7	11
rezerwy na kary	3	27
rezerwy na pozostałe koszty	3	2
pozostałe rezerwy	3	25
Rezerwy krótkoterminowe razem	51	118

38.3. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Podstawowe założenia przyjęte do wyceny aktuarialnej:

	31.12.2020	31.12.2019
oczekiwane tempo wzrostu wynagrodzeń	1,8% - 2,5%	2,5%
stopa zwrotu z inwestycji	1,2%	2,0%
współczynnik mobilności	4% - 13,0%	6,65% - 13,0%

Zmiana stanu długoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze:

	12 m-cy do 31.12.2020
długoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	
stan na początek okresu	28
rezerwa na nagrody jubileuszowe	8
rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	5
rezerwa na inne świadczenia pracownicze	15
zmiana stanu	-6
zawiązanie	
rozwiązanie	6
stan na koniec okresu	22
rezerwa na nagrody jubileuszowe	5
rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	5
rezerwa na inne świadczenia pracownicze	12

Zmiana stanu krótkoterminowej rezerwy na świadczenia pracownicze:

	12 m-cy do 31.12.2020
krótkoterminowe rezerwy na świadczenia pracownicze	
stan na początek okresu	15
rezerwa na nagrody jubileuszowe	2
rezerwa na świadczenia emerytalne i rentowe	1
rezerwa na inne świadczenia pracownicze	12
zmiana stanu	-10
rozwiązanie	7
wykorzystanie	3
stan na koniec okresu	5
rezerwa na nagrody jubileuszowe	1
rezerwa na inne świadczenia pracownicze	4

Poniżej przedstawiono uzgodnienie salda zobowiązań o zdefiniowanym świadczeniu, tj. rezerw z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych oraz nagród jubileuszowych.

	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na początek okresu	14	23
Koszt bieżących świadczeń		1
Zyski/straty aktuarialne z przeszacowania i zmian założeń	-1	1
Świadczenia wypłacone	-3	-5
Utrata kontroli	-1	-6
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na koniec okresu	9	14

	31.12.2020	31.12.2019
Analiza wrażliwości dla zmiany kluczowych założeń		
Stopa zwrotu z inwestycji +1 w stosunku do założonej	9	13
Stopa zwrotu z inwestycji -1 w stosunku do założonej	10	15
Stopa wzrostu płac i cen węgla +1 w stosunku do założonej	10	15
Stopa wzrostu płac i cen węgla -1 w stosunku do założonej	9	13

38.4. Pozostałe rezerwy

	12 m-cy do 31.12.2020
zmiana stanu - pozostałe rezerwy długoterminowe	
stan na początek okresu	10
rezerwa na gwarancje i reklamacje	10
zmiana stanu	-2
rozwiązanie	2
stan na koniec okresu	8
rezerwa na gwarancje i reklamacje	8
zmiana stanu - pozostałe rezerwy krótkoterminowe	
	12 m-cy do 31.12.2020
stan na początek okresu	65
rezerwa na gwarancje i reklamacje	11
rezerwa na kary	27
rezerwa na pozostałe tytuły	27
zmiana stanu	-44
zawiązanie	5
rozwiązanie	49
stan na koniec okresu	21
rezerwa na gwarancje i reklamacje	7
rezerwa na kary	3
rezerwa na pozostałe tytuły	11

39. Zobowiązania finansowe

39.1. Wybrane zasady rachunkowości

Kredyty i otrzymane pożyczki w momencie początkowego ujęcia ujmowane są w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązanie krótkoterminowe to ta część kredytu i odsetki, których płatność przypada w okresie do 12 miesięcy. Kredyt w rachunku bieżącym zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, niezależnie od okresu na jaki została zawarta umowa i kiedy przypada ostateczny termin jego spłaty.

39.2. Zestawienia kredytów, pożyczek i obligacje

Zobowiązania finansowe	31.12.2020	31.12.2019
długoterminowe zobowiązania finansowe	437	482
kredyty i pożyczki	2	
obligacje	401	398
leasing	26	61
wykup wierzytelności	8	23
krótkoterminowe zobowiązania finansowe	42	340
kredyty i pożyczki	2	174
obligacje		111
leasing	5	8
wykup wierzytelności	35	47
Zobowiązania finansowe, razem	479	822

39.3. Kredyty bankowe i pożyczki

	31.12.2020	31.12.2019
niewykorzystane limity kredytowe	492	336

Wszystkie niewykorzystane limity kredytowe są kredytami zabezpieczonymi.

Oprocentowanie kredytów, pożyczek i obligacji ma charakter zmienny.

39.4. Obligacje serii A

W styczniu 2016 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji zabezpieczonych transzę A o wartości nominalnej 108 milionów złotych. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00038. Datą emisji Obligacji serii A jest 12 stycznia 2016 r. Obligacje serii A zostały wykupione zgodnie z zakładaną datą wykupu dnia 13 stycznia 2020 r.

39.5. Obligacje serii B

W czerwcu 2019 roku Spółka Famur S.A. wyemitowała w ramach programu obligacji niezabezpieczonych transzę B o wartości nominalnej 200 milionów złotych. Obligacje te są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej opartej o stawkę WIBOR 6M powiększoną o marżę dla każdego 6-cio miesięcznego okresu rozliczeniowego.

Obligacje zarejestrowane w depozycie zostały oznaczone kodem ISIN PLFAMUR00053. Datą emisji Obligacji serii B jest 27 czerwca 2019 r. Datą wykupu Obligacji serii B jest dzień 27 czerwca 2024 r.

Spółka zabezpiecza ryzyko stopy procentowej wykorzystując SWAP na stopę procentową (IRS). Informacja na temat wyceny tego instrumentu została ujęta w nocie dotyczącej instrumentów finansowych.

39.6. Wskaźniki finansowe dotyczące emisji obligacji serii B

Dane skonsolidowane do wyliczenia wskaźników finansowych

1	Kredyty, pożyczki, wykupy wierzytelności i obligacje długoterminowe	411
2	Kredyty, pożyczki, wykupy wierzytelności i obligacje krótkoterminowe	37
3	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	899
4	Kapitał własny	1 682
5	Rezerwy długoterminowe	30
6	Rezerwy krótkoterminowe	21
7	Suma bilansowa	2 492
8	EBITDA	416

Wyliczenie wskaźników finansowych na 31 grudnia 2020 roku

Nazwa wskaźnika	Poziom wskaźnika	Formuła
Wskaźnik Kapitalizacji (WK)	69,5%	$(4+5+6) / 7 * 100\%$
Wskaźnik Zadłużenia (WZ)	-1,08	$(1+2-3) / 8$

39.7. Zabezpieczenie kredytów, pożyczek i obligacji

kredyty, pożyczki i obligacje	31.12.2020	31.12.2019
zabezpieczone	0	285
niezabezpieczone	405	398
kredyty, pożyczki i obligacje razem	405	683

Powyższa tabela obejmuje kredyty, pożyczki i obligacje stanowiące zobowiązanie Grupy na dzień bilansowy.

39.8. Zobowiązania z tytułu wykupu wierzytelności

Grupa jest stroną umów, na mocy których sprzedała swoje wierzytelności do instytucji finansowych. Instytucjom tym przysługuje prawo regresu wobec Grupy, w przypadku braku spłaty przez wierzyciela. W ocenie Kierownictwa Grupa zachowuje zasadniczo całość ryzyk jak i korzyści wynikających z należności, będących przedmiotem wykupu w związku z czym nie zaprzestaje ujmowania przedmiotowych należności a transakcję sprzedaży wierzytelności ujmuje jako umowę o finansowanie, w wyniku czego rozpoznaje zobowiązanie finansowe z tytułu otrzymanego wynagrodzenia od kupującego wierzytelność. Kierownictwo ocenia iż, ryzyko wystąpienia zdarzenia, pozwalającego instytucjom finansowym na skorzystania z prawa regresu jest niskie, na co również wskazuje dotychczasowa historia spłat sprzedanych wierzytelności.

40. Zobowiązania leasingowe

40.1. Wybrane zasady rachunkowości

W dacie rozpoczęcia leasingu Grupa wycenia zobowiązania z tytułu leasingu w wysokości wartości bieżącej opłat leasingowych pozostających do zapłaty w tej dacie. Opłaty leasingowe obejmują opłaty stałe (w tym zasadniczo stałe opłaty leasingowe) pomniejszone o wszelkie należne zachęty leasingowe, zmienne opłaty, które zależą od indeksu lub stawki oraz kwoty, których zapłaty oczekuje się w ramach gwarantowanej wartości końcowej. Opłaty leasingowe obejmują również cenę wykonania opcji kupna, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć jej wykonanie przez Grupę oraz płatności kar pieniężnych za wypowiedzenie leasingu, jeżeli w warunkach leasingu przewidziano możliwość wypowiedzenia leasingu przez Spółkę. Zmienne opłaty leasingowe, które nie zależą od indeksu lub stopy, są ujmowane jako koszty w okresie, w którym następuje zdarzenie lub warunek powodujący płatność.

Przy obliczaniu wartości bieżącej opłat leasingowych Grupa stosuje krańcową stopę procentową leasingobiorcy w dniu rozpoczęcia leasingu, jeżeli stopy procentowej leasingu nie można z łatwością ustalić. Po dacie rozpoczęcia kwota zobowiązań z tytułu leasingu zostaje zwiększona w celu odzwierciedlenia odsetek i zmniejszona o dokonane płatności leasingowe. Ponadto wartość bilansowa zobowiązań z tytułu leasingu podlega ponownej wycenie w przypadku zmiany okresu leasingu, zmiany zasadniczo stałych opłat leasingowych lub zmiany osądu odnośnie zakupu aktywów bazowych.

Leasing krótkoterminowy i leasing aktywów o niskiej wartości

Grupa stosuje zwolnienie z ujmowania leasingu krótkoterminowego do swoich krótkoterminowych umów leasingu (tj. umów, których okres leasingu wynosi 12 miesięcy lub krócej od daty rozpoczęcia i nie zawiera opcji kupna). Grupa stosuje również zwolnienie w zakresie ujmowania leasingu aktywów o niskiej wartości w odniesieniu do leasingu o niskiej wartości. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu krótkoterminowego i leasingu aktywów o niskiej wartości ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Istotne osądy i szacunki przy określaniu okresu leasingu umów z opcjami przedłużenia

Grupa ustala okres leasingu jako nieodwołalny okres leasingu, łącznie z okresami objętymi opcją przedłużenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja zostanie zrealizowana, oraz okresami objętymi opcją wypowiedzenia leasingu, jeżeli można z wystarczającą pewnością założyć, że opcja nie zostanie wykonana.

Aktywa z tytułu prawa do użytkowania

Grupa rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania w dacie rozpoczęcia leasingu (tj. w dniu, kiedy bazowy składnik aktywów jest dostępny do użytkowania).

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania rzeczowych aktywów trwałych wyceniane są według kosztu, pomniejszone o łączne odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości, skorygowanego z tytułu jakiegokolwiek aktualizacji wyceny zobowiązań z tytułu leasingu. Koszt aktywów z tytułu prawa do użytkowania obejmuje kwotę ujętych zobowiązań z tytułu leasingu, poniesionych początkowych kosztów bezpośrednich oraz wszelkich opłat leasingowych zapłaconych w dacie rozpoczęcia lub przed tą datą, pomniejszone o wszelkie otrzymane zachęty leasingowe. O ile Grupa nie ma wystarczającej pewności, że na koniec okresu leasingu uzyska tytuł własności przedmiotu leasingu, ujęte aktywa z tytułu prawa do użytkowania są amortyzowane metodą liniową przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania lub okres leasingu. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania podlegają utracie wartości.

- Aktywa z tytułu prawa do użytkowania nieruchomości inwestycyjnych wyceniane są w wartości godziwej.

Grupa posiada umowy leasingu maszyn, pojazdów oraz posiada prawa wieczystego użytkowania gruntów.

40.2. Aktywa z tytułu prawa do użytkowania oraz zobowiązania leasingowe

	Rzeczowe aktywa trwałe prawo wieczystego użytkowania	Rzeczowe aktywa trwałe maszyny i urządzenia	Rzeczowe aktywa trwałe razem prawo wieczystego użytkowania	Nieruchomości inwestycyjne prawo wieczystego użytkowania	Aktywa przeznaczone do sprzedaży prawo wieczystego użytkowania	Zobowiązania z tytułu leasingu
na dzień 01.01.2020	32	3	35	16	10	68
zwiększenia	0	2	2		0	0
zmniejszenia	16	0	16	7	10	32
amortyzacja	1	1	2			
koszty z tytułu odsetek						1
opłaty z tytułu le- asingu						6
na dzień 31.12.2020	15	4	19	9	0	31

	Rzeczowe aktywa trwałe prawo wieczystego użytkowania	Rzeczowe aktywa trwałe maszyny i urządzenia	Rzeczowe aktywa trwałe razem prawo wieczystego użytkowania	Nieruchomości inwestycyjne prawo wieczystego użytkowania	Aktywa przeznaczone do sprzedaży prawo wieczystego użytkowania	Zobowiązania z tytułu leasingu
na dzień 01.01.2019	34	34	68	25	0	93
zwiększenia	0	1	1	0	10	13
zmniejszenia	1	29	30	9	0	33
amortyzacja	1	3	4	0	0	
koszty z tytułu odsetek						2
opłaty z tytułu leasingu						7
na dzień 31.12.2019	32	3	35	16	10	68

40.3. Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat z tytułu leasingu

	12 m-cy do 31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2019
Amortyzacja aktywów z tytułu prawa do korzystania z aktywów	3	3
Koszt odsetek od zobowiązań z tytułu leasingu	1	2
Całkowita kwota ujęta w rachunku zysków i strat	4	5

Koszty związane z leasingami aktywów o niskiej wartości, a także koszty związane z leasingami krótkoterminowymi, poniesione w 2020 roku oraz w okresie porównawczym, były nieistotne.

41. Zobowiązania handlowe i pozostałe

41.1. Wybrane zasady rachunkowości

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania w momencie początkowego ujęcia ujmuje się w wartości godziwej, a następnie według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem zobowiązań finansowych krótkoterminowych, które ujmuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

41.2. Zestawienie zobowiązań handlowych i pozostałych

	31.12.2020	31.12.2019
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	97	241
zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	13	18
zobowiązania publicznoprawne	35	41
pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	22	27
Zobowiązania handlowe i pozostałe razem	167	327

42. Zobowiązania niefinansowe

42.1. Wybrane zasady rachunkowości

W zobowiązaniach niefinansowych Grupa ujmuje otrzymane zaliczki, bierne rozliczenia międzyokresowe oraz przychody przyszłych okresów.

Otrzymane zaliczki wyceniane są według kosztu historycznego. Jako pozycje niepieniężne, zaliczki wyrażone w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia zawarcia transakcji.

Bierne rozliczenia międzyokresowe dotyczą kosztów jeszcze nie poniesionych, ale przypadających na dany okres rozliczeniowy, zgodnie z zasadą współmierności.

Przychody przyszłych okresów obejmują w szczególności równowartość otrzymanych od kontrahentów środków - takich jak dotacje i poręczenia - których rozliczenie nastąpi w przyszłych okresach.

Dotacje to środki, które Grupa otrzymała w latach 2010-2012 jako dofinansowanie z Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka w związku z realizacją inwestycji obejmującej rozbudowę oraz modernizację istniejącego przedsiębiorstwa.

Otrzymane dotacje dotyczą sfinansowania aktywów podlegających amortyzacji i podlegają rozliczeniu poprzez korektę zmniejszenia kosztów amortyzacji aktywów trwałych dofinansowanych dotacją.

42.2. Zestawienie zobowiązań niefinansowych

	31.12.2020	31.12.2019
otrzymane zaliczki	80	94
bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów, w tym	10	17
rezerwa urlopowa	5	10
przewidywane koszty kontraktów	4	6
Pozostałe	1	1
rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym	9	13
dotacje	9	9
pozostałe	-	4
zobowiązania niefinansowe razem	99	124

43. Zabezpieczenia na majątku Grupy

Wartość bilansowa aktywów stanowiących zabezpieczenie

Rodzaj aktywów stanowiących zabezpieczenie	31.12.2020	31.12.2019
Nieruchomości	84	119
Zapasy	0	11
Maszyny i urządzenia	3	12
Razem	87	142

44. Zobowiązania warunkowe

	31.12.2020	31.12.2019
Zobowiązania warunkowe	164	142
udzielone gwarancje, w tym:	163	141
przetargowe	10	15
dobrego wykonania kontraktu	85	102
pozostałe	68	24
pozostałe	1	1

45. Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Grupa zarządza kapitałem by zagwarantować, że należące do niej jednostki będą zdolne kontynuować działalność przy jednoczesnej maksymalizacji rentowności dla akcjonariuszy dzięki optymalizacji relacji zadłużenia do kapitału własnego. Ogólna strategia działania Grupy nie ulega zmianie.

Celem zarządzania ryzykiem kapitałowym jest zapewnienie kontynuowania działalności w takiej formie i zakresie, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom, zapewnienie korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu. Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału Grupa może zmienić kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia.

Grupa monitoruje kapitał przy pomocy wskaźnika zadłużenia. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek zadłużenia netto do łącznej wartości kapitału. Zadłużenie netto oblicza się jako sumę zobowiązań (obejmujących kredyty, pożyczki, zobowiązania handlowe i pozostałe) pomniejszoną o środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Łączną wartość kapitału oblicza się jako kapitał własny wykazany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej plus zadłużenie netto.

Struktura kapitałowa Grupy obejmuje zadłużenie, na które składają się kredyty, pożyczki i obligacje oraz środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz kapitał przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej, w tym wyemitowane akcje, i zysk zatrzymany.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego jak również na dzień bilansowy 31 grudnia 2020 i 31 grudnia 2019 Grupa spełnia wszelkie kowenanty z obowiązujących ją umów.

46. Instrumenty Finansowe

46.1. Wybrane zasady rachunkowości

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- Środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów.
- Należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter.
- Otrzymane pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa takich instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na zmienny, oparty na stopach rynkowych charakter ich oprocentowania.

Instrumenty finansowe typu swap na stopę procentową (zwany dalej IRS) są ujmowane początkowo według wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcyjne, a następnie na każdy dzień bilansowy według wartości godziwej, przy czym efekt wyceny ujmowany jest bieżąco w rachunku zysków i strat.

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Podmiot dominujący stosuje rachunkowość zabezpieczeń. Objęte są nią kontrakty forward, które zgodnie z przyjętymi zasadami są efektywne.

Hierarchia instrumentów finansowych wycenianych według wartości godziwej.

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej można zakwalifikować do następujących modeli wyceny:

- Poziom 1: ceny kwotowane (nieskorygowane) na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów i zobowiązań,
- Poziom 2: dane wejściowe, inne niż ceny kwotowane użyte w Poziomie 1, które są obserwowalne dla danych aktywów i zobowiązań, zarówno bezpośrednio (np. jako ceny) lub pośrednio (np. są pochodną rezerw),
- Poziom 3: dane wejściowe niebazujące na obserwowalnych cenach rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne).

W okresie objętym niniejszym Skonsolidowany sprawozdaniem finansowym, nie wystąpiły transfery pomiędzy stopniami hierarchii wyceny według wartości godziwej.

46.2. Instrumenty godziwe wyceniane w wartości godziwej w podziale na klasy

Hierarchia wartości godziwej na 31 grudnia 2020 i na 31 grudnia 2019

Klasy instrumentów finansowych	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne (wycena), w tym:	-	-11	-
aktywa	-	-	-
zobowiązania	-	11	-
Klasy instrumentów finansowych	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Instrumenty pochodne (wycena), w tym:	-	1	-
aktywa	-	1	-
zobowiązania	-	-	-

46.3. Zestawienie instrumentów pochodnych

Instrumenty pochodne (grupy instrumentów)	Planowana data realizacji	Wartość przyszłych przepływów pieniężnych wg kursu terminowego	Wartość rynkowa transakcji z zabezpieczających (odpowiadająca wartości godziwej)	Zabezpieczane ryzyko
31.12.2020				
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2021	36	37	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2021	22	23	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż USD	III kwartał 2021	3	3	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż RUB	I kwartał 2021	32	28	ryzyko walutowe
IRS	II kwartał 2024	200	210	ryzyko stopy procentowej
31.12.2019				
Forward - sprzedaż EUR	I kwartał 2020	241	235	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	II kwartał 2020	68	66	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	III kwartał 2020	35	34	ryzyko walutowe
Forward - sprzedaż EUR	IV kwartał 2020	10	10	ryzyko walutowe
Forward - zakup USD	I kwartał 2020	1	1	ryzyko walutowe
IRS	I kwartał 2020	108	108	ryzyko stopy procentowej
IRS	II kwartał 2024	200	201	ryzyko stopy procentowej

Wartość godziwa pochodnych instrumentów finansowych typu forward zabezpieczających kursy walut jest oszacowana dla składnika aktywów na poziomie 2 jako dane wejściowe inne niż ceny notowane, które są obserwowalne w odniesieniu dla danego składnika. Przyszłe przepływy pieniężne wycenia się w oparciu o kursy wymiany z kontraktów forward, w oparciu o uzyskany kurs wymiany forward na koniec okresu sprawozdawczego. Instrumenty finansowe mają określony (umowny) termin i dlatego podlegają wycenie na każdy okres sprawozdawczy. Grupa prowadzi rachunkowość zabezpieczeń. Objęte są nią kontrakty forward, które zgodnie z przyjętymi zasadami są efektywne.

46.4. Instrumenty finansowe w podziale na kategorie bilansowe

	31.12.2020	31.12.2019
należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	511	1 008
pożyczki udzielone	2	11
środki pieniężne i ich ekwiwalenty	899	602
Razem aktywa finansowe	1 412	1 621
zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	167	327
inne zobowiązania finansowe	479	822
Razem zobowiązania finansowe	646	1 149

Według oceny Grupy wartość godziwa środków pieniężnych, krótkoterminowych lokat, należności z tytułu dostaw i usług, zobowiązań z tytułu dostaw i usług, kredytów w rachunku bieżącym oraz pozostałych zobowiązań krótkoterminowych nie odbiega od wartości bilansowych głównie ze względu na krótki termin zapadalności.

47. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Zarządzanie ryzykiem finansowym ma na celu ograniczenie lub eliminację niekorzystnych wpływów na sytuację finansową Grupy ryzyk związanych z jej funkcjonowaniem, a w szczególności:

- ryzyka kredytowego - kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych
- ryzyka płynności – ryzyko, że Grupa napotka trudności w wywiązaniu się ze zobowiązań
- ryzyka rynkowego – ryzyko walutowe, stopy procentowej, ryzyko cenowe

Główne ryzyko Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi (ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe) oraz z zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych kredytów o pożyczek (ryzyko stopy procentowej).

Grupa dąży do minimalizacji wpływu różnych rodzajów ryzyka poprzez wykorzystanie mechanizmów zabezpieczenia naturalnego.

47.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe związane jest z prowadzeniem podstawowej działalności. Zgodnie z MSSF 7 jednostki dokonują analizy poszczególnych pozycji aktywów narażonych na ryzyko kredytowe tj. należności z tyt. dostaw i usług, należności z tyt. leasingu, pożyczki udzielone, środki pieniężne. Ryzyko kredytowe wynika z zawartych umów i związane jest z ewentualnym wystąpieniem takich zdarzeń jak niewypłacalność kontrahenta, częściowej spłaty należności lub znaczącego opóźnienia w zapłacie należności bądź spłaty udzielonych pożyczek.

Grupa na rynku krajowym przeprowadza transakcje głównie w ramach sektora górniczego i w stosunku do tych należności, w tym także należności z tytułu leasingu występuje największa koncentracja ryzyka.

Ponadto, wiarygodność kontrahentów poddawana jest weryfikacji i stosowane są zabezpieczenia finansowe (akredytywa, gwarancje bankowe), co minimalizuje ryzyko niewypłacalności.

47.2. Ryzyko związane z płynnością

Grupa narażona jest na to ryzyko w przypadku, gdy przepływy pieniężne z tytułu spłaty należności nie są realizowane terminowo. Grupa zabezpiecza się przed trudnościami w wywiązywaniu się ze zobowiązań odpowiednio kształtując cykle rotacji należności i zobowiązań oraz system przedpłat. Jednocześnie wartość dostępnych linii kredytowych zapobiega negatywnym zdarzeniom związanym z opóźnieniami w terminowym regulowaniu należności.

Wymagalność zobowiązań w okresie	31.12.2020	poniżej roku	1 – 5 lat	Powyżej 5 lat
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	97	97	-	-
zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	4	2	2	-
obligacje	420	-	200	220
wykup wierzytelności	43	35	8	-
zobowiązania leasingowe	59	5	4	50
Razem	623	139	214	270

Wymagalność zobowiązań w okresie	31.12.2019	poniżej roku	1 – 5 lat	Powyżej 5 lat
zobowiązania z tytułu dostaw i usług	239	239	-	-
zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek	174	174	-	-
obligacje	509	111	198	200
wykup wierzytelności	70	47	23	-
zobowiązania leasingowe	117	8	24	85
Razem	1 109	579	245	285

47.3. Ryzyko rynkowe

- ryzyko walutowe – związane jest ze zmianami kursu walut, które powodują niepewność, co do wartości przyszłych przepływów pieniężnych. Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizację ryzyka poprzez: zawieranie umów o terminową wymianę walut typu Forward oraz klauzule dotyczące możliwości zmiany cen w przypadku zmian cenowych surowców wywołanych kursem walutowym.
- ryzyko stopy procentowej – Grupa narażona jest na to ryzyko z tytułu finansowania działalności poprzez kredyty bankowe o zmiennej stopie procentowej opartej o WIBOR. Większość wartości kredytów to kredyty zaciągnięte w PLN, dlatego też Grupa na bieżąco monitoruje decyzje Rady Polityki Pieniężnej oraz negocjuje z Bankiem warunki na jakich udzielone są kredyty.
- ryzyko cenowe – na ryzyko wzrostu cen Grupa narażona jest w przypadku materiałów niezbędnych dla działalności, głównie wyrobów hutniczych. Grupa dąży do minimalizowania ryzyka poprzez zagwarantowanie w umowach z odbiorcami (branża hutnicza, hydrauliczna, elementy śrubowe) możliwości negocjacji cen oraz w formie tzw. zamówień otwartych, które pozwalają zagwarantować cenę i ilość dostawy, odbiór zaś poszczególnych partii odbywa się sukcesywnie w miarę potrzeb. Grupa w zakresie w jakim jest to możliwe posiada zdywersyfikowane źródła zaopatrzenia w materiały do produkcji i świadczenia usług kooperacyjnych.

47.4. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

	31.12.2020	Wartość narażona na ryzyko	Kurs	Kurs	Kurs	Kurs
			EUR/PLN	EUR/PLN	inne/PLN	inne/PLN
Zmiana kursu			10%	-10%	10%	-10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	899	20	1,7	-1,7	0,3	-0,3
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	508	98	9,2	-9,2	0,6	-0,6
Zobowiązania finansowe inne niż kredyty, pożyczki i obligacje	74	-	-	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	167	15	-1,5	1,5	-	-
Kredyty, pożyczki i obligacje	403	4	-0,2	0,2	-0,2	0,2

	31.12.2019	Wartość narażona na ryzyko	Kurs	Kurs	Kurs	Kurs
			EUR/PLN	EUR/PLN	inne/PLN	inne/PLN
Zmiana kursu			10%	-10%	10%	-10%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602	127	12,7	-12,7	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	998	136	13,3	-13,3	0,2	-0,2
Zobowiązania finansowe inne niż kredyty, pożyczki i obligacje	68	5	-0,5	0,5	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	327	80	-8	8	-	-
Kredyty, pożyczki i obligacje	753	-	-	-	-	-

47.5. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

	31.12.2020	wpływ na wynik	wpływ na wynik
Zmiana stopy procentowej		1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	899	9	-9
Pożyczki udzielone	2	0,2	-0,2
Zobowiązania finansowe inne niż kredyty, pożyczki i obligacje	74	-7,4	7,4
Kredyty, pożyczki i obligacje	403	-4	4
	31.12.2019	wpływ na wynik	wpływ na wynik
Zmiana stopy procentowej		1%	-1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	602	6	-6
Pożyczki udzielone	11	0,1	-0,1
Zobowiązania finansowe inne niż kredyty, pożyczki i obligacje	68	-0,7	0,7
Kredyty, pożyczki i obligacje	753	-7,5	7,5

48. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Dane dotyczące Rachunku zysków i strat dotyczą okresu od 01.01.2020 do 31.12.2020, a dane dotyczące sprawozdania z sytuacji finansowej obejmują dane na dzień 31.12.2020

	Przychody ze sprzedaży i pozostałe	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Zakup materiałów usług i pozostałe	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Zobowiązania	Kredyty i pożyczki	Należności	udzielone pożyczki
jednostki zależne	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0
jednostki stowarzyszone	7	1	0	7	0	0	2	0	3	0
pozostałe jednostki powiązane	2	4	0	42	0	0	9	29	2	0
spółka dominująca TDJ Equity I	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Dane dotyczące Rachunku zysków i strat dotyczą okresu od 01.01.2019 do 31.12.2019, a dane dotyczące sprawozdania z sytuacji finansowej obejmują dane na dzień 31.12.2019

	Przychody ze sprzedaży i pozostałe	Przychody finansowe	Sprzedaż środków trwałych (zysk ze zbycia)	Zakup materiałów usług i pozostałe	Koszty finansowe	Zakup środków trwałych	Zobowiązania	Kredyty i pożyczki	Należności	udzielone pożyczki
jednostki zależne	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki powiązane	2	1	-	111	-	-	10	17	2	5
spółka dominująca TDJ Equity I	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

49. Analiza wpływu pandemii COVID-19 na aktywa i zobowiązania Grupy

Dynamika i zasięg rozprzestrzeniania się wirusa SARS-CoV-2 w Polsce oraz na świecie, a także związane z tym działania prewencyjne wprowadzane przez poszczególne kraje, wpłynęły na każdy aspekt życia gospodarczego. W szczególności, w okresie marzec – lipiec 2020 roku Grupa musiała zminimalizować ryzyko zakłócenia ciągłości operacyjnej oraz ograniczyć negatywne finansowe skutki zawieszania wykonywania części umów przez niektórych kontrahentów krajowych. Działania podjęte w celu zapewnienia ciągłości operacyjnej zostały szczegółowo opisane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności FAMUR S.A. oraz Grupy Kapitałowej FAMUR za rok 2020 w Rozdziale: „Czynniki istotne dla rozwoju Grupy FAMUR”. W rozdziale tym opisano ponadto analizę wpływu pandemii COVID-19 na główne czynniki ryzyka i niepewności.

Poniżej opisano zdarzenia, jakie miały miejsce w Grupie, które wiązały się z trwającą pandemią COVID-19:

- Powołując się na stan siły wyższej, w następstwie pandemii COVID-19, część kontrahentów krajowych w okresie 2 kwartału 2020 r. informowało Emitenta o czasowym zawieszeniu wykonywania wybranych umów na dzierżawy kombajnów. W zależności od kontrahenta wskazywany okres zawieszenia dzierżaw obejmował okres jednego miesiąca, jednego dnia w tygodniu przez okres trzech miesięcy lub bezterminowego zawieszenia. Na stan siły wyższej powołały się m.in. PGG, JSW, Węglokoks i Tauron.

- W kwietniu 2020 roku Spółka Famur podpisała ze Stroną Społeczną porozumienia w sprawie zastosowania rozwiązań przewidzianych ustawą o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, o obniżeniu czasu pracy o 20%, a tym samym obniżeniu wynagrodzeń o 20% w okresie od 1 maja do 31 lipca 2020r. W wyniku ubiegania się o wsparcie z ramienia rządowej tarczy antykryzysowej Spółka otrzymała w 2020r dotacje w kwocie 13 mln zł, stanowiących dopłatę do wynagrodzeń za maj, czerwiec i lipiec.

- Globalny kryzys COVID-19, kontynuacja trendu spadkowego na światowych rynkach cen węgla, a dodatkowo oczekiwana reorganizacji polskiego górnictwa węgla kamiennego w Polsce, powodując znaczące redukcje zamówień przez kopalnie na nowe maszyny i urządzenia. Dążąc do dostosowania struktury organizacyjnej do aktualnej sytuacji rynkowej, a także optymalnego wykorzystania mocy produkcyjnych oraz kompetencji technologicznych, w 2020 roku dokonano zamknięcia dwóch oddziałów produkcyjnych – w Rybniku oraz w Piotrkowie Trybunalskim, przenosząc produkcję wyrobów do pozostałych oddziałów. Ponadto, dokonano zwolnień grupowych w obszarze centralnych funkcji wsparcia. Koszty restrukturyzacji związane są ze zwolnieniami grupowymi wynikającymi z likwidacji oddziałów z optymalizacją centralnych funkcji wsparcia wyniosły 11 mln zł i zostały ujęte w pozycji Pozostałych kosztów operacyjnych rachunku zysków i strat.

- W lutym 2021 roku Spółka Famur otrzymała pismo od kontrahenta o przesunięciu terminu realizacji umowy na okres minimum 6 miesięcy, na skutek pandemii COVID-19. Pierwotny termin realizacji kontraktu przypadał na IV kwartał 2021 roku.

Grupa na bieżąco weryfikuje swoje budżety i prognozy i uwzględnia w nich aktualną sytuację ekonomiczną spowodowaną epidemią COVID-19. Grupa przeprowadziła testy na utratę wartości opisane w odpowiedniej nocie, w wyniku których nie zaistniała konieczność zawiązywania dodatkowych odpisów na aktywa Grupy i rezerw na jej zobowiązania.

Grupa przeprowadziła analizę oczekiwanych strat kredytowych w oparciu a weryfikację sytuacji finansowej jej największych klientów oraz strukturę wiekową należności. W wyniku tych działań wskaźnik oczekiwanych strat kredytowych na należności nie uległ istotnej zmianie w stosunku do 31 grudnia 2019 roku. Grupa nie odnotowała problemów ze ściągawalnością należności wykraczających poza dotychczasowy ich poziom. Grupa na bieżąco analizuje informacje o swoich istotnych kontrahentach, jak również ogólną sytuację rynkową i bieżącą spłatę należności. W przypadku zaistnienia dodatkowych przesłanek lub pogorszenia się sytuacji Grupa dokona aktualizacji przyjętych szacunków oraz kalkulacji oczekiwanych strat kredytowych w przyszłości.

Na moment sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego sytuacja finansowa Grupy jest stabilna. Grupa nie identyfikuje problemów płynnościowych, jak również ryzyka niewywiązania się z umów kredytowych i innych umów o finansowanie. Grupa nie widzi zagrożenia finansowania swojej bieżącej działalności oraz założonych projektów inwestycyjnych. Informację o dostępnym finansowaniu i limitach kredytowych Grupa przedstawiła w odpowiedniej nocie.

50. Utrata kontroli

50.1. GK Famak

W dniu 8 stycznia 2020 r. Zarząd Emitenta podjął decyzję o skierowaniu do TDJ Equity I Sp. o.o. (dalej „TDJ Equity I”) propozycji nabycia pakietu kontrolnego albo objęcia akcji nowej emisji swojej spółki zależnej FAMAK S.A. ((danej Famur Famak SA)) (dalej: „FAMAK”) oraz rozpoczęcia negocjacji z TDJ Equity I mających na celu przejęcie przez ten podmiot kontroli nad FAMAK oraz dokapitalizowanie spółki. Przedmiotem negocjacji było przede wszystkim potwierdzenie intencji obu stron co do przejęcia przez TDJ Equity I kontroli nad FAMAK i przeprowadzenie reorganizacji FAMAK oraz jej spółek zależnych mającej na celu stabilizację sytuacji finansowej i operacyjnej.

W dniu 10 lutego 2020 r. Emitent powziął wiadomość o przyjęciu przez TDJ Equity I propozycji objęcia pakietu kontrolnego akcji FAMAK – w ramach nowej emisji. Wśród ustalonych w trakcie negocjacji strony ustaliły między innymi obniżenie kapitału zakładowego FAMAK o kwotę 69,6 mln zł poprzez zmniejszenie wartości nominalnej akcji z 1,00 zł do 0,32 zł, w celu pokrycia poniesionych strat, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego o kwotę 70 mln zł, w drodze emisji akcji serii F, w trybie subskrypcji prywatnej z wyłączeniem prawa poboru dotychczasowego akcjonariusza i objęcie akcji w podwyższonym kapitale zakładowym przez TDJ Equity I.

W dniu 11 lutego 2020 r. odbył się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenia FAMAK, na którym zostały uchwalone zmiany określone powyżej, tj. obniżenie kapitału zakładowego FAMAK o kwotę 69,6 mln zł, z jednoczesnym podwyższeniem kapitału zakładowego o kwotę 70 mln zł, w drodze emisji akcji serii F.

W dniu 25 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy w Opolu, VIII Wydział Gospodarczy dokonał powyższej rejestracji obniżenia podwyższenia kapitału zakładowego FAMAK. Wskutek powyższego udział Emitenta w akcjonariacie FAMAK spadł do 31,88%.

W związku z opisanymi wyżej transakcjami kapitałowymi Grupa rozpoznała wynik na utracie kontroli.

w milionach złotych	
wartość godziwa akcji ujęta w sprawozdaniu skonsolidowanym	35
aktywa netto spółek zależnych	23
w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty	16
wynik na utracie kontroli	12

50.2. K-Construction sp. z o.o.

W dniu 20 marca 2020r. doszło do zawarcia umów sprzedaży udziałów, na mocy których FAMUR zbył 100% udziałów posiadanych w K-Construction. Przejście własności udziałów na nabywców nastąpiło w dniu 20 marca 2020r. Cena sprzedaży została uiszczona w formie zaliczek, jeszcze przed transakcją. Aktywa spółki prezentowane były w aktywach zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, a zobowiązania spółki w zobowiązaniach związanych bezpośrednio z tymi aktywami. Wynik na utracie kontroli przy tej transakcji jest nieistotny dla Grupy.

50.3. Kopex MIN LIV DOO (Serbia)

W dniu 17 lipca 2020 r. doszło do zawarcia umowy sprzedaży udziałów, na mocy której FAMUR zbył 100% udziałów posiadanych w KOPEX MIN-LIV DOO, Serbia. Przejście własności udziałów na nabywców nastąpiło w dniu 09 września 2020 r. Aktywa spółki prezentowane były w aktywach zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, a zobowiązania spółki w zobowiązaniach związanych bezpośrednio z tymi aktywami. Wynik na utracie kontroli przy tej transakcji jest nieistotny dla Grupy.

50.4. Relt sp. z o.o.

W dniu 26 listopada 2020 r. doszło do zawarcia umowy sprzedaży udziałów, na mocy której Famur zbył 100% udziałów posiadanych w Relt sp. z o. o. na rzecz Invest TDJ Estate Services, który jest podmiotem powiązany. Przejście własności udziałów na nabywcę nastąpiło w dniu 8 grudnia w momencie zapłaty, zgodnie z treścią podpisanej umowy.

W związku z opisanymi wyżej transakcjami kapitałowymi Grupa rozpoznała wynik na utracie kontroli.

w milionach złotych	
cena sprzedaży	12
aktywa netto spółki	10
w tym środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3
wynik na utracie kontroli	2

51. Wynagrodzenie członków zarządu i rady nadzorczej

Wynagrodzenia netto w tys. PLN, członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej za rok 2020 zaprezentowane zostały w tabelach poniżej.

Członkowie Zarządu w okresie 1.1.2020 -31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2020
Mirosław Bendzera	593
Beata Zawiszowska	460
Dawid Gruszczyk	402
Tomasz Jakubowski	430
Adam Toborek	456
Ireneusz Kazimierski	93
Razem	2 434

Członkowie Rady Nadzorczej w okresie 1.1.2020-31.12.2020	12 m-cy do 31.12.2020
Tomasz Domogała	6
Czesław Kisiel	6
Jacek Leonkiewicz	10
Dorota Wyjadłowska	9
Magdalena Zajączkowska – Ejsymont	6
Tomasz Kruk	10
Razem:	47

52. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych

Spółka FAMUR S.A. zawarła w dniu 4 lutego 2020 roku umowę na badanie i przegląd sprawozdań z BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. , z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 12, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000729684, Wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 3355 (prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytorowego). Wynagrodzenie dla podmiotu badającego księgi FAMUR S.A. za rok 2020 wynosi łącznie 215 000,- zł netto, w tym:

- 70 000,00 zł netto za przegląd skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania FAMUR S.A. i przegląd skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR,
- 145 000,00 zł netto - za roczne badanie jednostkowego sprawozdania spółki FAMUR S.A. i za roczne badanie skonsolidowanego sprawozdania Grupy FAMUR.

53. Zdarzenia po dniu bilansowym

- W lutym 2021 r Zarząd Famur SA podjął uchwałę o rozpoczęciu likwidacji Oddziału Systemy Ścianowe Hydraulika w Zabrze. Rezerwy z tytułu restrukturyzacji w związku z zamknięciem Oddziału zostaną ujęte w sprawozdaniu finansowym za I kwartał 2021 roku. Wpływ zdarzenia na sytuację finansową Grupy jest nieistotny.

Katowice, dnia 29 marca 2021r.

.....
Podpis osoby odpowiedzialnej
za sporządzenie sprawozdania finansowego
Marcin Pietrzak

Podpisy członków Zarządu Famur S.A.

Mirosław Bendzera

Beata Zawiszowska

Dawid Gruszczyk

Tomasz Jakubowski

Adam Toborek

Ireneusz Kazimierski

Podpisy złożone elektronicznie